

Medicicus

Nr. 11-12 (982-983)
NOIEMBRIE-DECEMBRIE 2024

Fondator: Instituția Publică Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova

Editorial

Rector Emil Ceban,
profesor universitar,
dr. hab. șt. med.,
m.c. al AȘM

Distinsă comunitate universitară,

Urmează să rupem ultima filă din calendar, nu înainte de a face totalurile anului 2024. Sfârșitul de an se apropie cu pași rapizi, noi îl petrecem cu un sentiment de împlinire și mulțumire, pentru că am reușit să realizăm majoritatea activităților planificate, iar Noul An să-l întâlnim cu multă determinare și speranță.

În acest an am continuat să investim în educație, cercetare și dezvoltarea infrastructurii instituționale, învățând lucruri noi în fiecare zi. Studenții noștri au demonstrat un angajament remarcabil pentru excelența academică și responsabilitatea socială, iar personalul universitar a contribuit la realizarea obiectivelor noastre comune în toate domeniile strategice de activitate. Am reușit să extindem oferta educațională, să dezvoltăm noi parteneriate și proiecte de cercetare, să inițiem procedura de reacreditare instituțională internațională, să deschidem cămine renovate și laboratoare moderne de cercetare, astfel asigurând ca USMF „Nicolae Testemițanu” să se mențină lider național printre instituțiile de învățământ superior și să fie locul unde tinerii pot să-și îndeplinească pasiunile și visurile.

2024 a fost un an plin de provocări și oportunități, un an în care am fost determinați să facem multe alegeri impor-

tante. Una dintre alegeri ați făcut-o dumneavoastră, când mi-ați acordat votul de încredere pentru funcția de rector al Almei Mater. Sunt onorat să conduc cea mai prestigioasă universitate din țară și mi-am asumat să realizăm împreună programul „Universitate europeană prin calitate și inovare”.

Pentru al 6-lea an consecutiv, reafirm angajamentul față de instituție ce se bazează pe trei piloni principali: oameni, valori și comunitate. În anul viitor vom continua să muncim cu ardoare pentru a forma specialiști competitivi și responsabili în conformitate cu cele mai înalte standarde de calitate. Acțiunile noastre au ca scop de a oferi beneficiarilor de studii, cadrelor didactice și științifico-didactice cele mai bune condiții și diverse oportunități pentru formare profesională și dezvoltare continuă, cercetare și inovare, astfel încât să sporim calitatea educației medicale, și să contribuim activ la progresul științei și menținerea sănătății.

Totodată, vom întreprinde un șir de măsuri pentru recunoașterea identității noastre instituționale, integrarea în spațiul educațional și științific european, consolidarea parteneriatelor și accesarea fondurilor internaționale – resurse fundamentale pentru sustenabilitatea și dezvoltarea Universității.

Vom încuraja și susține orice inițiativă frumoasă a fiecărui membru al comunității universitare, ce are ca scop îmbunătățirea instruirii medicale, cercetării inovative, promovarea cooperării internaționale, digitalizarea proceselor educaționale și administrative, modernizarea infrastructurii, creșterea vizibilității și a prestigiului Universității ș.a.

Dragi colegi și studenți,

Vă transmit un mesaj de mulțumire și apreciere pentru toate realizările remarcabile și proiectele de dezvoltare ale Universității. Suntem mândri pentru performanțele înregistrate de fiecare dintre dumneavoastră, care ați scris istorii de succes în anul 2024. Împreună am reușit să înaintăm cu pași semnificativi în direcția progresului și excelenței academice.

Fie ca Anul Nou să fie unul pașnic și prosper, plin de realizări remarcabile și evenimente memorabile, consemnând astfel cea de-a 80-a aniversare a universității noastre, și să completăm cu file de aur istoria Almei Mater!

Crăciun fericit
și un An Nou prodigios!

ÎN ACEST NUMĂR:

Alma Mater

Facultatea de Farmacie –
șase decenii de inovație
și progres p. 2

Instruire

Măsurile de îmbunătățire a
procesului de instruire a
medicilor rezidenți p. 3

Cercetare

Inaugurarea a două centre
moderne de cercetare în
medicină p. 4

Catedra de neurochirurgie
– un sfert de secol dedicat
neurochirurgiei în Moldova p. 5

Cooperare internațională

Formarea competențelor
în domeniul chirurgiei
endourologice prin
simulare p. 6

Ziua ușilor deschise la
Centrul Francofon de
Angajabilitate p. 7

Relații publice

Evaluarea riscului de
diabet tip 2 p. 8

Oameni meritoși

Două cercetătoare –
bursiere ale Federației
Mondiale a Savanților p. 9

In memoriam

Rectorul și profesorul
Leonid Cobăleanski p. 10

Studenții în acțiune

Balul Bobocilor p. 11

Diverse

Școala Auto a obținut
acreditarea ANACEC p. 12

Primiți colindătorii?

Am venit să colindăm,
Flori de măr,
Lauri Universității să-ncununăm,
Flori de măr.
Sculați, gazde primitoare,
Oameni bravi și de valoare,
Flori de măr,
Harnici, mândri gospodari –
De la rector, pân-la portari,
Flori de măr.
S-aveți sănătate multă,
Flori de măr,
Pe mulți ani să vă ajungă,
Flori de măr.

Vă dorim succese-n toate,
Flori de măr,
Programe de studii variate
Și evoluții în clasamente cotate,
Flori de măr.
Excelența, Performanța
și Calitatea

Să abunde Universitatea,
Flori de măr.
La 80 de ani de la înființare,
Flori de măr,
Consemnăm onorabila
aniversare,
Flori de măr,
Prin multiple acțiuni,
Împreună facem minuni,
Flori de măr.

Rectorul USMF Emil Ceban –
Lider din vrednic neam!
Flori de măr,
Să conducă cu demnitate
și măiestrie,
Alma Mater europeană să ne fie!
Flori de măr.
Din experiențele noastre
să împărtășim,
Aprecieri și acreditări să primim,
Flori de măr.
Cărți de vizită de intrare
În aria educațională
internațională,

Flori de măr.
Bunăstare și abnegație –
în Noul An
Un car de vigoare și mult elan,
Flori de măr.

Distinși prorectori,
Flori de măr,
În ajun de sărbători,
Vă urăm mulți ani înfloritori,
Flori de măr.
Fie ca anul ce vine,
Să vă aducă zile pline
Flori de măr,
De bucurie și energie,
Liniște sufletească și fericire,
Flori de măr.
La mulți ani, să prosperați
Și proiecte mari să realizați,
Flori de măr.

Pe la decani să ne oprim,
Flori de măr,
Mult succes să le dorim,
Flori de măr.
Hai să le urăm noroc,
Cu familia la un loc:
– Să aveți în Anul Nou
Prosperare și tempou,
Flori de măr,
Realizări grandioase și frumoase,
Pace și iubire-n case,
Flori de măr.

Și pe dragii profesori,
Îi colindăm până în zori,
Flori de măr:
– Să adunați în al vostru palmares,
Manuale și monografii de preț,
Flori de măr.
S-aveți discipoli pe măsură
Din a lui Testemițanu textură,
Flori de măr.
Să reușiți cu dedicare și răbdare,
Să creșteți specialiști de valoare,
Flori de măr,
Să le oferiți din vasta experiență,
Ca să ajungă la excelență,
Flori de măr,
Să formați profesioniști de vază,
Care sănătatea întregii țări
supraveghează,
Flori de măr.

Și-am ajuns și la studenți –
Curajoși, energici, perseverenți,
Flori de măr.
Examine, teze, teste –
Pe toate cu brio să le treceți!
Flori de măr.
Să fiți ai USMF-ului promotori,
Ai excelenței academice
acceleratori,
Flori de măr.
Să credeți mereu în voi
Astfel veți deveni eroi!
Flori de măr.

Stimați colegi,
Să trăiți, să înfloriți,
Flori de măr,
Întru mulți ani fericiți,
Flori de măr.
Să aveți belșug în casă,
Pâine și sare pe masă,
Flori de măr,
Părinți sănătoși și copii cuminiți –
Dragi sufletului ca niște sfinți,
Flori de măr.
Să ne mai rugăm de pace,
Toată lumea să se-impăce,
Flori de măr,
Să trăim în armonie,
Cu dragoste, respect și bucurie,
Flori de măr.
La Anul și La Mulți Ani!

Facultatea de Farmacie – șase decenii de inovație și progres

Circa 400 de participanți – personalități notorii în domeniul farmaceutic din Republica Moldova și România, cadre didactice și științifico-didactice, studenți-doctoranzi, farmaciști practicieni, studenți și cercetători s-au întrunit la Congresul a X-lea al farmaciștilor din Republica Moldova, ce a avut loc pe data de 22 noiembrie 2024. Forumul s-a desfășurat la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” cu genericul Facultatea de Farmacie – șase decenii de inovație și progres.

Congresul a fost inaugurat de către decanul Facultății de Farmacie, conferențiarul universitar Nicolae Ciobanu, care a menționat că manifestarea științifică reprezintă un moment oportun pentru bilanțuri și planuri de viitor, pentru a elucida evenimente importante ce au marcat dezvoltarea învățământului superior farmaceutic din țară și pentru a-i cinsti pe cei care au pus temelia facultății. Decanul a accentuat că prin acest eveniment s-a adus un omagiu profesorului universitar Vasile Procopișin, dr. hab. șt. farm., fost decan al Facultății de Farmacie a USMF „Nicolae Testemițanu” și șef al Catedrei de farmacie socială, m.c. al Academiei de Științe a Moldovei, cu prilejul celor 90 de ani de la naștere.

Ala Nemerenco, ministra sănătății, și-a exprimat recunoștința, aprecierea și respectul pentru toți profesioniștii din domeniul farmaceutic. „Atunci când s-a pus temelia acestei facultăți, în anii 60, s-a dat un suflu nou politicii medicamentului din țară, fiindcă fără cadre specializate nu putem vorbi de o politică clară a statului într-un anumit domeniu. Aceasta a permis, în primul rând, de a crea propria „armată” de farmaciști, farmacologi și alți specialiști, care au pus bazele unei mici industrii farmaceutice. Nu putem face medicină fără să avem specialiști buni în acest domeniu și acces la medicamente de calitate”, a declarat oficiala de la sănătate.

Nadejda Velișco, secretarul general de stat al Ministerului Educației și Cercetării al Republicii Moldova (MEC), a menționat că absolvenții Facultății de Farmacie, de șase decenii, își pun știința și pasiunea în slujba oamenilor, în farmaciile comunitare sau de spital, în laboratoare, în industria medicamentelor, în mediul academic. „Profesia de farmacist înseamnă mai puțină strălucire, dar mai multă muncă, meticulozitate și atenție, cu nenumărate posibilități de dezvoltare și este privită cu respect

inițiativa ministrului sănătății Nicolae Testemițanu. În pofida multiplelor provocări și transformări, ce au avut loc pe parcursul celor 60 de ani de activitate, Facultatea a contribuit substanțial la dezvoltarea domeniului farmaceutic, având un impact benefic asupra sănătății publice și bunăstării oamenilor. Astfel, Facultatea de Farmacie a devenit o componentă indispensabilă în structura Almei Mater, ce contribuie la realizarea planurilor strategice ale Universității, înregistrând succese

în comun, în cadrul proiectelor de cooperare bilaterală.

În ședința plenară, decanul Nicolae Ciobanu a prezentat raportul „Facultatea de Farmacie – șase decenii de inovație și progres”, iar conferențiarul universitar Stela Aduji, șefa Catedrei de farmacie socială „Vasile Procopișin”, a cinstit memoria dascălului său prin raportul intitulat „Omagiu Patriarhului farmaciei moldave – Vasile Procopișin”.

În cadrul lucrărilor Congresului au fost abordate un șir de subiecte actuale din domeniul farmaceutic. Congresul a fost organizat în parteneriat cu Asociația Farmaciștilor din RM și a subliniat angajamentul Facultății de Farmacie a USMF „Nicolae Testemițanu” de a rămâne lider național în educația farmaceutică, continuând să formeze profesioniști care să răspundă nevoilor societății în domeniul medicamentului.

lui superior farmaceutic, științei și practicii farmaceutice, pentru rezultate remarcabile în activitate, aport substanțial în formarea farmaciștilor pentru sistemul național de sănătate și alte state, precum și cu prilejul a 60 de ani de la instituirea Facultății de Farmacie în cadrul USMF „Nicolae Testemițanu”, au fost menționați cu: Diploma de onoare din partea Guvernului Republicii Moldova – 5 persoane; Diploma Ministerului Sănătății al Republicii Moldova – 5 persoane; Diploma Ministerului Educației și Cercetării al RM – 8 persoane; Diploma USMF „Nicolae Testemițanu” – 87 de persoane (cadre didactice, științifico-didactice, cercetători, farmaciști, foști angajați) și Diploma Federației Sindicale „Sănătatea” din Moldova – 8 persoane.

Totodată, Diploma USMF „Nicolae Testemițanu” a fost conferită Asociației Studenților Farmaciști

și admirație în lume. Farmacistul are un rol cheie în menținerea sănătății oamenilor, este antrenat la nivel de societate în procesul de prevenire a apariției stării de boală, fiind și parte integrală a echipei multidisciplinare ce se ocupă de îngrijirea pacienților”, a afirmat reprezentanta MEC.

„Astăzi celebrăm viziunea, munca și angajamentul a zeci de generații de profesori, cercetători, studenți și absolvenți, care au transformat Facultatea de Farmacie într-un reper al învățământului superior medical, al excelenței academice și cercetării aplicate. Facultatea de Farmacie a fost fondată în anul 1964, la

remarcabile în activitatea didactică și de cercetare”, a afirmat rectorul Emil Ceban.

Mesaje de felicitare au adresat și directorul Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, Ion Dodon, președinte al Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională al Universității, și Zinaida Bezverhni, coordonator Programe de Sănătate la Biroul de Cooperare al Elveției în Republica Moldova. De asemenea, decanii facultăților de farmacie din România le-au transmis colegilor de breaslă din Moldova cordiale felicitări, apreciere și grațitudine pentru toate realizările remarcabile obținute

În cadrul evenimentului, Biblioteca Științifică Medicală a vernisat o expoziție de publicații didactice și științifice de profil farmaceutic.

În semn de grațitudine și înaltă apreciere a contribuției la dezvoltarea și promovarea învățământu-

din Republica Moldova, în semn de apreciere și recunoștință pentru promovarea educației, cercetării și inovației farmaceutice în țară și peste hotare, și a profesiei de farmacist în societate.

Inițierea procedurii de reacreditare instituțională internațională

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” a inițiat procedura de reacreditare internațională instituțională în baza standardelor Federației Mondiale pentru Educație Medicală (WFME). Despre aceasta a anunțat prim-prorectorul Olga Cernețchi, prorector pentru activitate didactică și management academic, la ședința Senatului din 5 decembrie 2024.

În acest sens, a fost emis Ordinul rectorului nr. 362-A din 19.11.2024 cu privire la inițierea procedurii de reacreditare instituțională internațională și au fost formate grupuri de lucru pentru elaborarea Raportului de autoevaluare.

avea următoarea structură: Misiune și valori, Program educațional, Evaluarea studenților, Studenții, personalul academic/cadre didactice, Resurse educaționale, Politică de asigurare a calității, Conducere și administrare, Actualizare continuă.

Procesul de reacreditare se va încheia cu vizita Comisiei de experți a IAAR, care va evalua, de principiu, câteva aspecte – existența în instituție a resurselor necesare pentru organizarea și realizarea programelor de studii și documentarea conformă a activităților, corespunderea informației prezentate în Raportul de autoevaluare cu realitatea existentă în Universitate și prezentarea dovezilor co-

„Scopul acreditării instituționale internaționale constă în aprecierea și recunoașterea activității de înaltă calitate a instituției superioare de învățământ și realizarea programelor de studii, la toate nivelurile, în corespundere cu standardele internaționale de acreditare pentru îmbunătățirea calității instruirii medicale”, a subliniat prim-prorectorul. Prorectorul a informat senatorii că Universitatea a primit un ghid, de la Comisia externă de experți a Agenției Independente de Acreditare și Rating (Independent Agency for Accreditation and Rating – IAAR) din Kazahstan, ce cuprinde standardele stabilite de WFME. Astfel, Raportul de autoevaluare va

responsabile, precum și cunoașterea de către comunitatea universitară a prevederilor legale privind activitățile educaționale realizate și interacțiunea cu beneficiarii de studii.

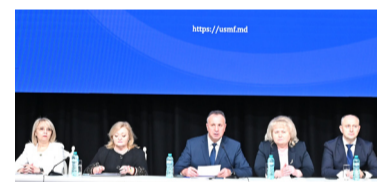
„La procedura de reacreditare este important să participe fiecare cadru didactic și student, pentru a trece cu brio. Respectiv, vor fi organizate ședințe de lucru la nivel de administrație, subdiviziuni, grupuri de studenți etc.”, a conchis prim-prorectorul Olga Cernețchi.

Reamintim că, în premieră, USMF „Nicolae Testemițanu” a obținut statutul de instituție acreditată internațional conform standardelor WFME în iunie 2019, pentru o perioadă de 5 ani.

Echipele manageriale a USMF „Nicolae Testemițanu”

În legătură cu re alegerea prof. Emil Ceban în calitate de rector al USMF „Nicolae Testemițanu”, membrii Consiliului de administrație s-au întrunit într-o ședință, pe data de 21 octombrie 2024, unde au fost prezentați prorectorii, care vor contribui la realizarea Programului de activitate și a Planului strategic de dezvoltare instituțională în perioada 2024-2029.

Din echipa managerială fac parte: Olga Cernețchi – prim-prorector,

prorector pentru activitate didactică și management academic; Jana Chihai – prorector pentru activitate de cercetare și inovare; Marcel Abraș – prorec-

tor pentru managementul activității clinice; Victoria Craveț – prorector pentru managementul economico-financiar.

Totodată, în funcția de director al Școlii Doctorale în domeniul Științe Medicale a fost numită profesorul universitar Olga Tagadiuc, iar Gheorghe Buruiiană – în funcția de șef al Centrului de management al activității sociale, începând cu 1 noiembrie 2024.

Misiune de audit a sistemului de management al calității

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova a trecut cu brio cea de-a doua misiune de supraveghere programată a sistemului de management al calității (SMC).

Pe data de 28 noiembrie 2024 a avut loc ședința de deschidere a auditului extern, la care au participat: auditorul-șef Vlad Gheorghîța, specialist în managementul calității la Compania de certificare „Certind” din București, România, Olga Cernețchi, prim-prorector, prorector pentru activitate didactică și management academic, Victoria Craveț, prorector pentru managementul economico-financiar, Olga Iurco, șefa Departamentului Audit Intern (DAI), Tatiana Novac, șefa Departamentului Juridic și a Departamentului Resurse Umane, Silvia Ciubrei, șefa Departamentului Comunicare și Relații Publice, și Stela Formusatiu, auditor intern, DAI.

Auditorul-șef a subliniat că, în conformitate cu Planul de audit, misiunea de supraveghere programată nr. 2 are scopul de a evalua menținerea conformității sistemului de management al calității cu cerințele standardului internațional ISO 9001:2015 și criteriile de audit, capabilitatea SMC de a asigura îndeplinirea de către

Universitate a cerințelor legale, reglementate și contractuale, și realizarea obiectivelor stabilite.

Prim-prorectorul Olga Cernețchi a declarat că anul acesta se împlinesc 15 ani de când a fost implementat sistemul de management al calității în Universitate, iar acest fapt ne-a adus doar beneficii. „Suntem

Vlad Gheorghîța a apreciat susținabilitatea și modul în care Universitatea își desfășoară activitatea pe toate domeniile strategice, menține funcționalitatea sistemului de management al calității și își îmbunătățește continuu infrastructura, aplicând cerințele standardului internațional ISO 9001:2015.

conștienți că documentele elaborate conform cerințelor SMC aduc plusvaloare imaginii instituționale în procesul de acreditare națională și internațională, și suntem recunoscători că reușim să menținem calitatea tuturor proceselor și să fim competitivi”, a punctat prof. Olga Cernețchi.

Misiunea de audit extern a inclus vizite la mai multe subdiviziuni ale Facultății de Stomatologie, interviuri, observarea proceselor și activităților, precum și analiza informațiilor documentate. Auditorul-șef va întocmi Raportul de evaluare a misiunii de audit pentru anul 2024, ce urmează a fi prezentat la ședința Senatului.

Măsuri de îmbunătățire a procesului de instruire a medicilor rezidenți

Senatorii Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” au aprobat o decizie privind măsurile de îmbunătățire a procesului de instruire a medicilor rezidenți.

Conf. univ. Marcel Abraș, prorector pentru managementul activității clinice, a prezentat un raport de evaluare a activității bazelor clinice universitare și o analiză a rezultatelor unui sondaj anonim, realizat în perioada 28 octombrie - 15 noiembrie 2024, pentru a evalua satisfacția medicilor rezidenți și a identifica provocările și oportunitățile procesului de instruire postuniversitară prin rezidențiat.

La studiu au participat 364 de medici rezidenți de la 46 de specialități, care-și desfășoară activitatea în 14 clinici universitare, reprezentând aproximativ 30% din numărul total al acestei categorii de beneficiari. Rezultatele chestionării denotă faptul că majoritatea medicilor rezidenți apreciază înalt procesul de instruire: peste 60% ca fiind *excellent și foarte bun*, iar 30% consideră că este *bun*. În același timp, 7% dintre respondenți au menționat că instruirea este *slabă*.

În ceea ce privește instruirea, 46% dintre medicii rezidenți au semnalat lipsa unui echilibru între lecțiile teoretice și seminare, considerând că acest lucru le afectează pregătirea profesională. Majoritatea rezidenților (89,8%) apreciază utilitatea modulelor conexe pentru creșterea competențelor profesionale și sugerează ca acestea ar trebui să fie integrate pe tot parcursul anilor de studii. Cu privire la pregătirea pentru cariera medicală, 11% dintre respondenți au menționat că sunt *complet pregătiți*, 45% se simt *foarte pregătiți*, iar 36% consideră că sunt *pregătiți moderat*.

Referitor la gările de noapte, 80 la sută dintre medicii rezidenți le realizează sub supravegherea unui mentor, dar există cazuri în care aceștia sunt lăsați singuri. De asemenea, doar 50,7% dintre rezidenți

declară că reușesc să îndeplinească volumul de asistență medicală obligatorie. 42% dintre rezidenți au răspuns că primesc tot suportul din partea mentorilor pentru dezvoltarea lor profesională și personală, iar 1,5% au menționat că nu beneficiază de asistență corespunzătoare. Privitor la condițiile de lucru în spitale, 66% dintre medicii rezidenți le califică *bune*, în timp ce 33% sunt nemulțumiți.

Rezultatele studiului au subliniat necesitatea întreprinderii unui set de măsuri și acțiuni concrete cu scopul îmbunătățirii procesului de instruire postuniversitară a medicilor și farmaciștilor rezidenți. Astfel, în conformitate cu decizia Senatului universitar, Decanatul Facultății de Rezidențiat: va elabora și aproba orarele activităților didactice și practice ale medicilor/farmaciștilor rezidenți în Sistemul Informațional de Management Universitar (SIMU); va optimiza orarele de studii prin repartizarea rațională a modulelor conexe la instituțiile medicale unde își desfășoară activitatea medicii rezidenți; va identifica noi baze clinice pentru repartizarea medicilor rezidenți în vederea instruirii profesionale; va ține evidența instruirii teoretice obligatorii a medicilor/farmaciștilor rezidenți prin intermediul SIMU, precum și prin efectuarea vizitelor inopinate ș.a.

Coordonatorii programelor de rezidențiat, în comun cu responsabilii de medicii/farmaciștii rezidenți: vor actualiza volumul de asistență medicală prin completarea obligatorie cu manopere practice de diagnostic funcțional și imagistică (ECCOG, USG, endoscopie etc.) și vor ajusta numărul manoperelor la situația reală a sistemului național de sănătate, precum și vor organiza instruirea obligatorie în condiții standardizate, în cadrul CUSIM, la modulele „Suport vital de bază” și/sau „Suport vital avansat”. De asemenea, vor revizui curricula și vor include module suplimentare necesare pentru activitatea profesională (de exemplu: neurologia – modulul cardiologie, ginecologia – modulul endocrinologie, chirurgia – modulul oncologie medicală și radioterapie, farmacologie clinică, precum și module de etică și deontologie, comunicare etc.). Un alt aspect important este asigurarea accesului medicilor rezidenți la proceduri medicale, conform Programului de instruire și VAM-uri, în cazul în care acestea nu sunt disponibile la baza clinică, se va organiza rotația rezidenților în alte secții și baze clinice, pentru o perioadă determinată de timp. Coordonații programelor de rezidențiat vor contribui la crearea unei atmosfere academice la locul de studii și de muncă a medicilor/farmaciștilor rezidenți, bazată pe comunicare constructivă, cu respectarea normelor etice și a deontologiei medicale, îi vor antrena activ în activitatea clinică și de cercetare, cu prezentarea ulterioară a rezultatelor științifice obținute la conferințe naționale și internaționale, inclusiv prin deplasări peste hotarele țării, în temeiul cererii și ordinului de deplasare.

Totodată, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” va conlucra cu instituțiile medico-sanitare publice, în vederea îmbunătățirii condițiilor de studii și de lucru pentru medicii și farmaciștii rezidenți.

Curs de urgențe medicale

Un grup de cadre didactice de la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” au finalizat cu succes cursul „Urgențe medicale. Concept de bază” (Basic Emergency Care Provider Course), ce s-a desfășurat la Centrul Universitar de Simulare în Instruirea Medicală în perioada 26-29 noiembrie 2024.

Cursul a inclus o serie de metode esențiale, cum ar fi: algoritmul ABCDE (Airway, Cervical, Breathing, Circulation, Disability, Exposure), evaluarea primară și resuscitarea pacientului critic traumatizat, managementul dificultății de respirație, al traumei, al șocului, al stării de inconștiență, precum și transferul și preluarea pacientului.

Participanții la curs au reprezentat Catedra de urgențe medicale „Gheorghe Ciobanu”, Catedra de chirurgie, ortopedie și anesteziologie pediatrică „Natalia Gheorghiu”, Disciplina de cardiologie, Disciplina de pneumologie și alergologie, și Disciplina de obstetrică și ginecologie.

În opinia Silviei Filimon, asistent universitar la Disciplina de cardiologie, cursul este unul benefic, fiind un suport de bază pentru diverse stări de urgență, de exemplu acordarea ajutorului primar la locul accidentării unei persoane inconștiente, cu convulsii, arsuri etc. „Pe lângă materia teoretică, am discutat cazuri clinice și am lucrat cu manopere practice,

Prim-prorectorul Olga Cernețchi, prorector pentru activitate didactică și management academic, a menționat că participarea catedrelor ilustrează o colaborare excelentă, ce a permis integrarea cunoștințelor și a experienței cu practica clinică, contribuind la dezvoltarea continuă a curriculumului și oferind posibilitatea ca metodele de predare și conținutul cursurilor să fie actualizate și relevante. Profesorul și-a exprimat convingerea că abilitățile obținute vor fi transpuse de către participanți în activitatea didactică și clinică, iar în viitor se preconizează ținerea acestor cursuri pentru alte grupuri de persoane.

ce au inclus examinarea pacientului, acordarea ajutorului primar la necesitate și transportarea în Unitatea de Primiri Urgențe”, a spus participanta.

Instruirea a fost organizată de Biroul Organizației Mondiale a Sănătății în Moldova, la inițiativa Ministerului Sănătății al RM și a USMF „Nicolae Testemițanu”, cu suportul financiar al Biroului pentru populație, refugiați și migrație din cadrul Departamentului de Stat al SUA, în contextul crizei refugiaților din Ucraina și în cadrul proiectului Uniunii Europene „EU4Moldova: pentru un sistem de sănătate durabil”.

Resurse informaționale în limba franceză pe Research4Life

Studenți din anul VI și cadre didactice de la Filiera universitară francofonă, programul Medicină al Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, au participat la sesiunea de instruire cu tema «Ressources informationnelles électroniques en français accessibles sur la plateforme Research4Life» („Resurse informaționale electronice în limba franceză accesibile prin intermediul platformei Research4Life”), organizată la 11 noiembrie 2024.

Atelierul a fost ținut de către Silvia Ciubrei, coordonator al proiectului „Research4Life Country Connectors Moldova” (lansat și gestionat de Organizația Mondială a Sănătății), director adjunct al Bibliotecii Științifice Medicale a Universității.

Participanții au fost familiarizați cu strategiile de căutare a cărților și revistelor electronice în limba franceză în cele 5 colecții: Hinari, AGORA, OARE, ARDI și GOALI, cu biblioteca electronică HAL – science ouverte, baza de date LiSSa, Littérature Scientifique en Santé. Totodată, în cadrul atelierului au fost prezentate câteva baze de date (Embaze, CINAHL, ProQuest, Lens: Scholarly Works, Lens: Patents, Lens: Patseq), inclusiv cele scientometrice (SCOPUS, Dimensions), bibliotecii electronice, materi-

ale de referință (Web of Science Researcher Profiles, Author Academy, Author Mapper, Springer Journal Selector) și resurse axate pe dovezi științifice (EBM: Cochrane Library, DUODECIM: Evidence Based Medicine Guidelines, Essential Evidence Plus) și colecții în acces deschis.

„Scopul nostru este ca dvs. să utilizați produse informaționale calitative și valoroase, iar noi să beneficiem de studii și cercetări originale. Ulterior, acestea vor fi încărcate

strategii de căutare a informației. Iar din anul III de studii, când instruirea se desfășoară la disciplinele clinice, studentul trebuie să demonstreze o cultură a informației mai avansată, să aplice competențe de analiză, sinteză și gândire critică, să cunoască și să exploreze resursele axate pe evidențe științifice (medicina bazată pe dovezi: review-urile sistematice, meta-analizele, studiile și ghidurile clinice).

Corina Iliadi-Tulbure, prodecană la Facultatea de Medicină nr. 1, a sugerat că aceste formări sunt necesare pentru studenții încă din primii ani de studii și ar trebui extinse, deoarece în universitate se implementează conceptul de *educație prin cercetare*. „Informația este amplă și utilă, iar abordarea este destul de comprehensivă. Noi mereu vorbim despre medicina bazată pe dovezi, despre baze de date importante și actuale, și despre faptul că trebuie să evităm publicarea în reviste *prădătoare*, iar Research4Life chiar este o sursă relevantă. Este o platformă sigură, ce ne ajută la educarea studenților și la formarea profesională continuă a tuturor generațiilor de medici”, a menționat prodecană.

Participanții s-au declarat impresionați de spectrul vast de resurse informaționale accesibile prin intermediul platformei Research4Life. Marina Scobioală, studentă în anul VI la Medicină, a afirmat că *produsele Research4Life sunt foarte utile pentru realizarea cercetărilor, în special acum, la final, pentru teza de absolvire*.

Evenimentul a fost organizat de Centrul Francofon de Angajabilitate (Centre d'Employabilité Francophone) în colaborare cu Biblioteca Științifică Medicală și Decanatul Facultății de Medicină nr. 1.

Pentru a primi datele de acces la Research4Life (numele de utilizator și parola), apălați la Biblioteca Științifică Medicală.

Rezultatele admiterii la studii superioare de doctorat în a.u. 2024-2025

Școala Doctorală în domeniul Științe Medicale (ȘDDSM) a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” a făcut publice rezultatele admiterii la studii superioare de doctorat, ciclul III, pentru anul universitar 2024-2025. Concursul s-a desfășurat în perioada 28 octombrie - 8 noiembrie curent.

Conform rezultatelor, 70 de candidați au fost admiși la studii cu finanțare de la bugetul de stat, iar 13 candidați – cu taxă de studii.

Directorul Școlii Doctorale, profesor universitar Olga Tagadiuc, a menționat că procesul de admitere s-a desfășurat în condiții de transparență, conform prevederilor Regulamentului privind organizarea studiilor superioare de doctorat, Hotărârii Guvernului nr. 701/2024 cu privire

la aprobarea Planului de admitere la studiile superioare de doctorat, cu finanțare de la bugetul de stat pentru anul academic 2024-2025, și Ordinului Ministrului Educației și Cercetării al Republicii Moldova (MEC) nr. 1427 din 11 octombrie 2024.

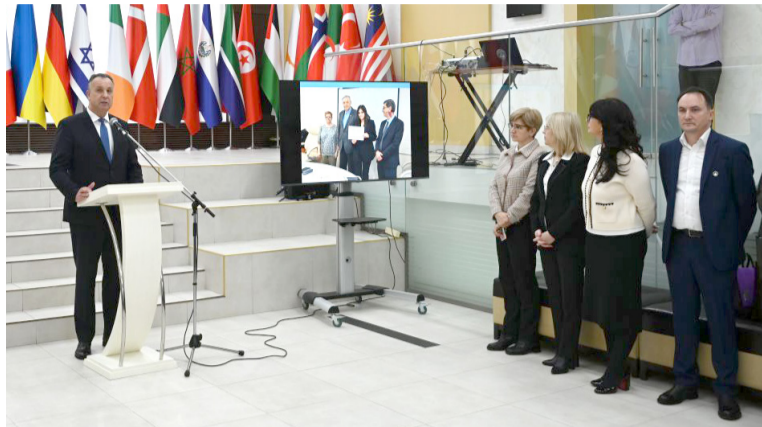
„La concursul intern al proiectelor de doctorat pentru conducătorii de doctorat au fost depuse și evaluate 97 de proiecte. Ulterior, acestea au fost depuse la MEC și evaluate, dintre care 8 au fost declarate neeligibile, deoarece conducătorii aveau certificatul de abilitare expirat”, a declarat Olga Tagadiuc.

Școala Doctorală în domeniul Științe Medicale este parte a Consorțiului USMF „Nicolae Testemițanu” cu instituțiile organizatoare de doctorat: Agenția Națională pentru Sănătate Publică, Institutul de Cardiologie, Institutul de Oncologie, Institutul de Neurologie și Neurochirurgie „Diomid Gherman”, Institutul Mamei și Copilului și Spitalul Clinic Republican „Timofei Moșneaga”.

Conform circularii MEC, este în derulare procesul de racordare a programelor de doctorat dezvoltate în corespundere cu Nomenclatorul specialităților științifice la Nomenclatorul domeniilor de studii și al specialităților în învățământul superior. Astfel, se racordează programele din domeniul științific *Științe medicale* la domeniile de studii: *Sănătate publică, Stomatologie, Medicină și Farmacie*.

Inaugurarea a două centre moderne de cercetare în medicină

La USMF „Nicolae Testemițanu” au fost inaugurate Centrul de Medicină Moleculară și Centrul de Medicină Personalizată – subdiviziuni științifice create ca rezultat al implementării subproiectului „Fortificarea educației prin cercetare în medicină în cadrul USMF „Nicolae Testemițanu” (FORCE_Med)”.

În deschiderea evenimentului, rectorul Universității a menționat că acest subproiect a avut ca scop îmbunătățirea curriculei și a infrastructurii universitare pentru implementarea educației prin cercetare, în vederea creșterii nivelului de formare a specialiștilor pentru sistemul național de sănătate. „Accentul s-a pus pe reforma curriculară cu dezvoltarea componentei de cercetare în cadrul procesului de studii la programele de studii integrate, de licență și de master, aferente sistemului de sănătate contemporan”, a declarat rectorul Emil Ceban.

Prezentă la eveniment, Adriana Cazacu, secretar de stat al Ministerului Educației și Cercetării al Republicii Moldova (MEC), a subliniat că principalele priorități ale ministerului sunt asigurarea unor medii conforme de instruire și cercetare, internaționalizarea educației, atragerea mai multor tineri la studii în universitățile din Republica Moldova, USMF „Nicolae Testemițanu” reprezentând un model în acest sens. „Inaugurarea acestor centre se bazează pe rezultate științifice, date statistice, schimburi de softuri – toate, în consonanță, contribuie la creșterea calității educației”, a afirmat oficiala. Secretarul de stat a anunțat că MEC examinează posibilitatea extinderii acestui

proiect în vederea atragerii unor fonduri de cca 30 de milioane de euro pentru dezvoltarea învățământului superior, iar 1/3 dintre aceste resurse vor fi destinate cercetării.

Potrivit managerului proiectului „Învățământul Superior din Moldova” al Băncii Mondiale în țara noastră, Sergiu Harea, investiția în educație este o

prioritate atât pentru guvern și mediul de afaceri, cât și pentru studenți. „Investițiile de peste 500 de milioane de lei în învățământul superior, dar și în cel vocațional-tehnic, este un rezultat al eforturilor comune ale universităților, colegiilor și ale autorităților publice locale”, a conchis expertul.

„Impactul acestui proiect este deja vizibil, prin îmbunătățirea accesului la infrastructura de cercetare de ultimă generație, crearea unui mediu educațional și științific competitiv la nivel internațional și integrarea activă a studenților, masteranzilor, studenților-doctoranzi și a medicilor rezidenți în activitățile de cercetare aplicată. Curricula modernizată și disciplinele introduse nu doar îmbunătățesc programul educațional, ci și cresc relevanța practică a pregătirii în domeniul medical, ceea ce constituie un angajament ferm față de excelența academică și adaptabilitatea la provocările contemporane din medicină”, a subliniat Jana Chihai, prorector pentru activitatea de cercetare și inovare.

În opinia profesorului universitar Olga Tagadiuc, manager al subproiectului FORCE_Med, au trecut peste 2 ani cu multe provocări și perioade solicitante, dar care, în final, „ne-au

adus o satisfacție enormă, fiindcă am reușit să facem mai mult decât ne-am planificat. Astfel, am actualizat planul de activități deja de câteva ori, cu noi linii atât de achiziții, cât și de instruire, prin extinderea programelor de mobilități”.

Cristina Trocin, studentă în anul V la Facultatea de Medicină nr. 1, a vorbit despre participarea sa la activitatea de instruire desfășurată la USMF „Nicolae Testemițanu”, în cadrul subproiectului Force_MED, cu tema *Valorificarea rezultatelor cercetării, dar și drepturile de autor*. „Exprim mulțumiri, în numele tuturor studenților, pentru această oportunitate și sunt sigură că ne va ajuta să valorificăm și să identificăm obiecte de proprietate intelectuală și, ulterior, să ne dezvoltăm pe plan profesional în conformitate cu cerințele medicinei moderne”, a punctat medicina.

Ca rezultat al implementării subproiectului dat, toate laboratoarele au fost amenajate cu mobilier și utilaj performant pentru realizarea celor mai complexe investigații, 3 săli de studii au fost dotate cu table interactive și computere. În spațiile centrelor, inclusiv în sălile de studii, a fost instalat echipament video pentru implementarea conceptului de teleeducație. De asemenea, au fost achiziționate licențe pentru analize statistice și bioinformatică, ce permit asigurarea instruirii studenților, masteranzilor și doctoranzilor la disciplinele Biostatistică și Bioinformatică, cu utilizarea softurilor aplicative în analiza datelor de cercetare la realizarea studiilor științifice în cadrul tezelor de master și doctorat.

Totodată, au fost elaborate și implementate planuri de învățământ și curriculumuri la programele de studii de licență (*Asistență medicală generală, Optometrie, Sănătate publică, Fiziokinetoterapie și reabilitare medicală*), integrate (*Medicină*) și de master (*Tehnologii moleculare în sănătate*), au fost dezvoltate 2 submodule în Sistemul Informațional de Management Universitar, precum și organizate traininguri pentru studenți, masteranzi, doctoranzi și cercetători.

Subproiectul „FORCE_Med” este parte a Proiectului „Învățământul Superior din Moldova”, implementat de MEC în perioada 2020-2025, cu suportul financiar al Băncii Mondiale.

La 18 octombrie 2024, Zilele Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” au culminat cu Gala Laureatilor – evenimentul tradițional la care sunt apreciate realizările notabile ale cercetătorilor și contribuțiile lor la dezvoltarea științelor medicale și farmaceutice.

În cadrul ceremoniei, academicianul Stanislav Groppa, prorector pentru activitatea de cercetare, a prezentat un raport privind desfășurarea lucrărilor Conferinței științifice anuale „Cercetarea în biomedicină și sănătate: calitate, excelență și performanță”, pe data de 17 octombrie curent. Potrivit prorectorului, conferința a fost organizată pe 8 profiluri tematice și în 25 de sesiuni în secții. La forum au participat speakeri din România,

dra de chirurgie oro-maxilo-facială și implantologie orală „Arsenieu Guțan” (FI 2,4), Ludmila Sidorenko, lector univ. la Catedra de biologie moleculară și genetică umană (FI 2,1), Igor Mișin, cercetător științific principal în Laboratorul de chirurgie hepato-pancreato-biliară (FI 2,1) și Ghenadie Curouchin, prof. univ. la Catedra de medicină de familie (FI 2,0).

La secțiunea *Articol cotat ISI în SCOPUS de către studenți-doctoranzi* au fost nominalizați: Olga Corlăteanu, anul III, specialitatea Boli interne, coautor – 9 articole; Natalia Mazuruc-Gladcova, anul I, specialitatea Anatomia omului, prim-autor – 1 articol, coautor – 6 articole; Daniela Efreanova, anul V, specialitatea Neurologie clinică, prim-autor – 1 articol,

Austria, Grecia și participanți din 19 țări, în număr total de 3100 – cu prezență fizică și 700 – on-line. În total, au fost prezentate 326 de comunicări orale, 24 de rapoarte plenare și 172 de e-postere. De asemenea, au fost desfășurate 28 de cursuri educaționale și workshopuri medicale, la care s-au înregistrat cca 1700 de participanți.

În cadrul Galei, cercetătorii, cadrele științifico-didactice și studenții-doctoranzi, care au excelat la concursul de performanță „Impactul activității de cercetare”, au fost menționați cu diplome.

La secțiunea *Articolul publicat în revistă cu cel mai mare factor de impact (FI) de către cadrele științifico-didactice* au fost premiați: Svetlana Șciuca, prof. univ. la Departamentul Pediatrie (FI 7,2), Anatolie Vataman, asist. univ. la Catedra de neurologie nr. 2 (FI 5,1), Eugen Melnic, conf. univ. la Catedra de patologie (FI 4,5), Diana Călaras, conf. univ. la Disciplina de pneumologie și alergologie (FI 3,9), Valeriana Pantea, cercetător științific la Laboratorul de biochimie (FI 3,9), Rodica Gramma, conf. univ. la Catedra de medicină legală (FI 2,4), Andrei Mostovei, conf. univ. la Cate-

coautor – 5 articole; Cornelia Fursenco, anul V, specialitatea Farmacie, prim-autor – 1 articol, coautor – 2 articole; Victor Tomacinschi, anul V, specialitatea Hematologie și hemotransfuzie, prim-autor – 1 articol, coautor – 1 articol; Anna Belenciuc, anul III, specialitatea Neurologie clinică, prim-autor – 1 articol, coautor – 1 articol.

Rectorul i-a acordat Diploma de onoare academicianului Stanislav Groppa, în semn de apreciere și recunoștință pentru fortificarea domeniului cercetare și inovare, crearea Institutului Național de Cercetare în Medicină și Sănătate în cadrul Universității și pentru contribuție substanțială la promovarea performanțelor științifice ale Universității.

În contextul *Zilelor Universității*, Departamentul Cercetare a organizat expoziția cu genericul „Realizări în domeniul cercetării și inovării în cadrul facultăților universitare”, unde au fost expuse postere electronice, obiecte de proprietate intelectuală, trofee și diplome obținute la târguri și expoziții internaționale de invenție. Totodată, Biblioteca Științifică Medicală a vernisat o expoziție de publicații didactice și științifice.

Congresul Societății Oftalmologilor din Europa de Sud-Est

Specialiști în domeniul oftalmologiei și optometriei din unsprezece țări s-au reunit la Chișinău la Congresul Societății Oftalmologilor din Europa de Sud-Est, ediția a XIX-a, pentru a discuta subiecte de actualitate în patologia corneei, retinei, nervului optic, glaucomul, chirurgia cataractei ș.a. Participanții au avut ocazia să însușească tehnici inovatoare în tratamentele oftalmologice și să dezvolte relații profesionale în domeniu, cu scopul de a îmbunătăți serviciile de îngrijire a pacienților.

La inaugurare a participat ministrul sănătății Ala Nemerenco, rectorul USMF „Nicolae Testemițanu” – prof. Emil Ceban și experți din străinătate, care au subliniat importanța colaborării între profesioniștii din domeniul sănătății pentru dezvoltarea tratamentelor oftalmologice, în special în contextul actual când expunerea prelungită la tehnologii și ecrane are un impact negativ asupra sănătății oculare.

Ministra sănătății a accentuat că forumul reprezintă o platformă extraordinară de schimb de experiență, în condițiile în care secolul XXI se remarcă prin evoluția tehnologiilor digitale. Deși tehnologiile aduc multe beneficii, provocările legate de sănătatea oculară rămân semnificative.

Rectorul a remarcat rolul esențial al educației medicale și al cercetării în îmbunătățirea practicii oftalmologice, evidențind dimensiunea internațională a evenimentului ca o oportunitate de extindere a coope-

rării științifice. În contextul integrării în structuri educaționale europene și comunități științifice mondiale, Emil Ceban și-a exprimat încrederea că informațiile prezentate în cadrul congresului vor aduce contribuții valoroase și vor avea un impact pozitiv asupra calității asistenței medicale oftalmologice pentru pacienți.

Potrivit lui Eugen Bendelic, șef al Catedrei de oftalmologie, congresul a reprezentat unul dintre cele mai importante evenimente științifice în domeniul oftalmologiei din regiune.

ne și a reunit specialiști cu renume internațional din România, Ucraina, Macedonia, Slovenia, Muntenegru, Turcia, Kosovo, SUA, Spania și Azerbaidjan. Invitatul special al evenimentului a fost Wolfgang Gindorfer, președinte regional al Agenției Internaționale pentru Prevenirea Orbirii în Europa.

Forumul științific a fost organizat de Catedra de oftalmologie a USMF „Nicolae Testemițanu” în colaborare cu Asociația Oftalmologilor din Moldova, în zilele de 18 și 19 octombrie 2024.

Festivalul cercetării și inovării

Reprezentanții Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” au participat la cea de-a III-a ediție a Festivalului cercetării și inovării „Știința pentru pace și dezvoltare: creativitate, experiență, perspective”, ce a avut loc la Academia de Științe a Moldovei (AȘM). Evenimentul a fost organizat la 12 noiembrie 2024 de AȘM și Consiliul Rectorilor din Republica Moldova.

Festivalul a debutat cu inaugurarea unei expoziții, unde au fost prezentate rezultatele științifice obținute în anii 2023-2024 de către universități și instituțiile de cercetare din țară. „Ziua internațională a științei pentru pace și dezvoltare este un moment de reflecție și de celebrare a progresului științific, dar și a unității în eforturile pentru o lume mai bună”, a menționat președintele AȘM Ion Tighineanu.

Academiciana Eva Gudumac, vicepreședinte a AȘM, profesor universitar la Catedra de chirurgie, ortopedie și anesteziologie pediatrică „Natalia Gheorghiu”, USMF „Nicolae Testemițanu”, a felicitat participanții pentru devotamentul și profesionalismul lor, subliniind faptul că știința este făclia adevărului și un simbol al unității, mai mult ca oricând, și spiritul de colaborare rămâne unul puternic, în pofida dificultăților financiare.

Medici rezidenți, studenți-doctoranzi, cercetători și cadre științifico-didactice de la universitatea noastră au prezentat rezultatele obținute în cadrul proiectelor de cercetare, inclusiv cele realizate prin colaborare internațională: *Particularitățile morfologice ale nervului facial; Evaluarea eficacității diagnosticului și tratamentului depresiei și anxietății; Tehnici de instruire în cardiologie a tinerilor cer-*

cetători; Comorbidități cardiovasculare la pacienții cu bronhopneumopatie obstructivă cronică în exacerbare; Sunt antiglaucomatos cu doua supape; Cancerul oral nu așteaptă. Programeaza-te pentru un control azi!; Pre-

zentarea biomaterialelor pe bază de collagen din complexul ombilical placentar pentru utilizarea în chirurgia oro-maxilo-facială și chirurgia reconstructivă; Accidentul vascular cerebral și epilepsia; Phage treatment and wetland technology as intervention strategy to prevent dissemination of antibiotic resistance in surface waters (PhageLand); Research4Life Country Connectors Moldova – Colecțiile Re-

search4Life: Hinari, AGORA, OARE, ARDI, GOALI ș.a.

Festivalul s-a încheiat cu lucrările conferinței „Deceniul internațional al științelor pentru dezvoltare durabilă”, organizată în comun cu Academia Română.

Inovații științifice și practice în stomatologia contemporană

Cea de-a XXI-a ediție a **Congresului național cu participare internațională al Asociației Stomatologilor din Republica Moldova s-a desfășurat în zilele de 1 și 2 noiembrie 2024 la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”**. Evenimentul cu genericul **„Inovații științifice și practice în stomatologia contemporană”** a constituit, pentru specialiștii din domeniu, o platformă pentru schimb de bune practici și dezbateri a principalelor aspecte din practica lor zilnică. Totodată, forumul le-a oferit studenților, medicilor rezidenți și studenților-doctoranzi oportunitatea să învețe din experiența celor mai buni profesioniști și să exploreze noi direcții de dezvoltare ale stomatologiei moderne.

Președintele Congresului Oleg Solomon, decanul Facultății de Stomatologie a USMF „Nicolae Testemițanu”, a evidențiat faptul că evenimentul are ca scop, încă de la primele ediții, începând cu anul 1947, să dezvolte stomatologia în Republica Moldova, să promoveze sănătatea orală și să sporească prestigiul medicilor stomatologi. „Asociația Stomatologilor continuă tradiția, instituită încă în anul 1988, de a organiza Congresul național al medicilor stomatologi, care în ultima perioadă a devenit un eveniment științific de excepție, unde sunt prezentate cele mai noi descoperiri în știința și practica stomatologică din țară și de peste hotare”, a declarat Oleg Solomon. Președintele a punctat faptul că Asociația Stoma-

tologilor din Republica Moldova este un organ competent pentru adoptarea unor decizii și strategii naționale cu un impact major asupra dezvoltării domeniului stomatologic, care a devenit membră a Federației Mondiale Dentare (FMD) la 13 septembrie 2014 și a Organizației Regionale Europene al FMD în 2024.

Rectorul Emil Ceban a subliniat că responsabilitatea atribuită Universității în formarea specialiștilor de înaltă competență, inclusiv în stomatologie, sporește esențial și în legătură cu realizarea obiectivului strategic de integrare în spațiul educațional și de cercetare european. Acest fapt impune noi exigențe față de calitatea procesului didactic și științific, asigurarea tehnico-materială și informațională.

În opinia președintelui de onoare al Congresului, profesorul universitar Valeriu Burlacu, manifestarea dată oferă idei și soluții noi pentru specialiștii din domeniu, ce au menirea să contribuie la prosperarea stomatologiei în Moldova.

Potrivit Irinei Ciocină, studentă în anul V la Facultatea de Stomatologie, evenimentul reprezintă un prilej de colaborare ce transcende granițele și unește comunități profesionale din România, Grecia, Suedia, Bulgaria, Israel și Ucraina, consolidând legături valoroase și facilitând schimbul de cunoștințe, ce vor contribui la dezvoltarea stomatologiei la nivel internațional.

Congresul a fost organizat în parteneriat cu Facultatea de Stomatologie a USMF „Nicolae Testemițanu”.

Audierea rapoartelor proiectelor de cercetare și inovare

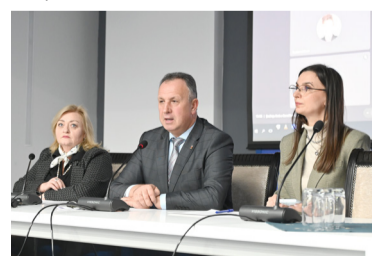
Membrii Consiliului științific (CS) al Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” s-au întrunit pe 9 și 12 decembrie 2024 pentru a audia rapoartele științifice anuale, rapoartele finale ale proiectelor de cercetare și inovare implementate și ale subdiviziunilor Centrului de Cercetare în domeniul Sănătății și Biomedicinii.

Președintele CS Jana Chihai, prorector pentru activitatea de cercetare și inovare, a evidențiat importanța dezvoltării proiectelor de cercetare, implementării unor noi metodologii și inovațiilor în procesul de îngrijire al pacienților.

Rectorul Emil Ceban a menționat că, recent, au fost implementate numeroase proiecte, iar laboratoarele au fost dotate cu echipamente moderne, necesare pentru desfășurarea cercetărilor de calitate.

În total au fost audiate zece rapoarte, printre care: proiectele implementate în cadrul programului de cooperare bilaterală cu Consiliul de Cercetare Științific și Tehnologică din Turcia (TUBITAK);

proiectele multilaterale din cadrul apelului ERA.Net RUS Plus 2019 și ale Inițiativei Comune de Program (JPI) privind rezistența antimicrobiană, ce pun accent pe conceptul „O singură sănătate pentru a preveni sau a diminua dezvoltarea și transmiterea rezistenței antimicrobiene” (RAM) JPIAMS. Au fost discutate și proiecte de stimulare a excelenței în cercetare, alături de câteva proiecte susținute de tinerii cercetători.

Ședințele CS au avut ca scop evaluarea impactului proiectelor și cercetărilor realizate, precum și identificarea noilor direcții de cercetare, ce vor contribui la dezvoltarea activității științifice la Universității, stimularea colaborării în domeniul cercetării medicale și a sănătății.

Implantarea valvei aortice transcater – o revoluție în medicina autohtonă

Clinica de Cardiologie Intervențională a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, în parteneriat cu Institutul de Cardiologie și Societatea de Cardiologie și Radiologie Intervențională din Moldova, a organizat Conferința științifică „TAVI în Republica Moldova – 5 ani de provocări, progrese și inovații”. Evenimentul s-a desfășurat la 16 octombrie 2024, în format mixt.

intervenție pe cord. Aceste rezultate se datorează completamente unei echipe unite de profesioniști”, a punctat medicul cardiolog-intervenționist.

„Cardiologia este un domeniu asupra căruia secolul XXI lasă o amprentă proeminentă. Crește nu doar incidența și prevalența bolilor cardiovasculare, sunt foarte mulți factori de risc și, în același timp, se atestă îmbătrânirea populației. Pe de-o parte,

intervenții, dar și a cererii, este cazul ca populația să se mobilizeze, să se solidarizeze și să participe la plata primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală.

La rândul său, rectorul Universității Emil Ceban a apreciat eforturile depuse pentru realizarea intervențiilor TAVI în țara noastră, evidențiind faptul că, timp de cinci ani, acest serviciu în cardiologie s-a dezvoltat intens în Republica Moldova. Rectorul a felicitat echipa de tineri specialiști condusă de dr. Abraș și a dat asigurări că instituția va depune eforturi constante pentru sporirea calității educației și cercetării medicale, va susține în continuare implementarea metodelor moderne de diagnostic și tratament cu scopul îmbunătățirii asistenței medicale în țara noastră.

Dr. Marcel Abraș a deschis programul conferinței cu raportul „TAVI în Republica Moldova. Evoluția naturală a unei noi metode de tratament intervențional”. Ulterior, prof. Măriuca Vasa-Nicotera a prezentat on-line comunicarea cu titlul „22 de ani de la prima intervenție TAVI. Trecut și prezent”, iar prof. Ștefan Moț a vorbit despre experiența implantării transcater a valvei aortice în România în cei 10 ani de activitate.

Medicii cardiologi-intervenționiști au abordat următoarele subiecte: *rolul ecocardiografiei în procedura de implantare transcater a valvei aortice, importanța tomografiei computerizate a aortei (protocol TAVI) în implantarea transcater a valvei aortice, complicațiile implantării valvei aortice transcater, managementul tulburărilor de conducere la pacienții post TAVI, actualități în abordarea pacienților cu boală cardiacă ischemică și stenoză severă a valvei aortice, managementul periprocedural al pacienților supuși implantării valvei aortice transcater.*

Manifestarea științifică s-a desfășurat în cadrul Zilelor USMF „Nicolae Testemițanu”.

În deschiderea manifestării, conferențiarul universitar Marcel Abraș, șef al Clinicii de Cardiologie Intervențională, a menționat că proiectul TAVI (Implantarea valvei aortice transcater) în Moldova este implementat din anul 2019, în colaborare cu o echipă de specialiști din România, și a fost lansat sub ghidarea profesorului român Măriuca Vasa-Nicotera, cardiocirurg, șefa programului TAVI la Universitatea de Medicină din Frankfurt, Germania. „Pe parcursul celor cinci ani de intervenții TAVI în Republica Moldova, au fost implantate peste 130 de valve pacienților, cu vârsta de peste 70 de ani, cu stenoză severă de valvă aortică și celor cu risc crescut de

ne bucurăm că avem alături de noi părinții și bunicii mai mulți ani, dar, la o anumită vârstă, ei se confruntă cu niște complicații, ce adesea sunt de origine cardiovasculară, și sistemul medical trebuie să fie pregătit să intervină pentru a-i ajuta”, a menționat ministră sănătății Ala Nemerenco.

Costul operațiilor TAVI este acoperit din fondul asigurărilor obligatorii de sănătate. „În prezent, costul mediu al unei intervenții TAVI este de 556 de mii lei. În ultimii trei ani au fost alocate 22 de milioane de lei – un sfert din bugetul unui spital mediu”, a informat Ion Dodon, directorul general al Companiei Naționale de Asigurări în Medicină. În contextul creșterii prețurilor pentru aceste

Catedra de neurochirurgie – un sfert de secol dedicat neurochirurgiei în Moldova

Catedra de neurochirurgie a USMF „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova a celebrat 25 de ani de la înființare printr-o conferință științifică internațională. Evenimentul cu genericul „Catedra de neurochirurgie – un sfert de secol dedicat dezvoltării neurochirurgiei în Moldova” a întrunit peste 200 de profesioniști din 17 țări – neurochirurși, neurologi și medici din specialități conexe, inclusiv 30 de speakeri – specialiști remarcabili și consacrați domeniului neurochirurgiei.

Conferința a fost moderată de către profesorul universitar Grigore Zapuhliș, șef al Catedrei de neurochirurgie, considerat mentorul și motorul acestei specialități, care a remarcat că forumul a reunit cei mai buni neurochirurși din lume, susținători ai tendințelor din neurochirurgia basarabeană și care contribuie la progresul acestei ramuri în țările europene. Profesorul a specificat că evenimentul are o conotație științifică, dar și una de prietenie.

La rândul său, rectorul Emil Ceban a remarcat susținerea partenerilor internaționali, care au un rol fundamental în colaborarea cu reprezentanții Catedrei de neurochirurgie, realizând transferul de cunoștințe și abilități practice în activitățile clinice, didactice și de cercetare, precum și în cadrul mobilităților academice. „Conferința simbolizează angajamentul nostru pentru învățarea continuă, inovație și colaborare în domeniul neurochirurgiei. Este necesar să perseverăm și să ne bazăm pe această moștenire

bogată, aspirând la excelență în educație, cercetare și îngrijirea pacienților, în beneficiul națiunii noastre și al comunității medicale globale”, a declarat rectorul.

rochirurgia globală, exozomi și celule stem în neuroreparare, chirurgia nervilor periferici, hernia de disc toracică, endoscopia ventriculară, bypass pentru Moyamoya, robotica pentru

„Neurochirurgia este vârful medicinei – acel aisberg, ce trebuie să fie promovat și susținut, deoarece creierul apreciază mult gândirea, analiza, acele strategii necesare pe care fiecare individ, dar și societatea, în general, necesită să le aplice pentru un viitor frumos. Patologia neurologică sau neurochirurgicală este un factor extrem de distructiv pentru omenire, de aceea este necesară dezvoltarea școlii în domeniu, cu accent pe colaborarea cu școlile similare din străinătate”, a afirmat academicianul Stanislav Groppa, șef al Catedrei de neurologie nr. 2, președintele Societății de Neurologie din RM.

La conferință au fost abordate subiecte precum: chirurgia tumorilor de trunchi cerebral, aspecte din neu-

chirurgia spinală, tratamentul endovascular al anevrismului cerebral, chirurgia bazei craniului, chirurgia gliomului malign, ultramicroneurochirurgia ș.a.

În semn de recunoaștere a activității multilaterale, prof. Grigore Zapuhliș a înmânat certificate de apreciere mentorilor și colegilor neurochirurși.

Manifestarea științifică a fost organizată în zilele de 6 și 7 decembrie 2024 în parteneriat cu Asociația Neurochirurgilor din Republica Moldova, Asociația Europeană a Societăților Neurochirurgicale, Academia Mondială de Neurologie Chirurgicală și Inițiativa Globală pentru Neurochirurgie.

Formarea competențelor în domeniul chirurgiei endourologice prin simulare

Studentii și medicii rezidenți de la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” vor avea o experiență practică mai eficientă și realistă, grație unui simulator de înaltă performanță obținut de Catedra de urologie și nefrologie chirurgicală a Universității, amplasată în incinta Spitalului Clinic Republican (SCR) „Timofei Moșneaga”. Simulatorul permite dezvoltarea competențelor în domeniul chirurgiei endourologice a tractului urinar inferior și superior.

Utilajul de ultimă generație a fost achiziționat în cadrul Proiectului „Consolidarea educației medicale în urologie și nefrologie chirurgicală prin simulare”, finanțat de către Departamentul pentru Relația cu Republica Moldova (DRRM) din cadrul Guvernului României. Valoarea proiectului este de 500 de mii de lei românești. În contextul finalizării proiectului, pe data de 23 octombrie 2024, a fost organizat un eveniment de dare în exploatare a simulatorului, la care au participat reprezentanții DRRM, administrația USMF „Nicolae Testemițanu”, membrii Catedrei, studenții și medicii rezidenți.

„Integrarea simulatorului în instruirea medicală va contribui la creșterea excelenței în practica medicală și la îmbunătățirea calității serviciilor de sănătate oferite pacienților din Republica Moldova. Implementarea acestui proiect subliniază angajamentul Universității de a îmbunătăți continuu educația medicală și de a sprijini dezvoltarea unui mediu asociativ medical puternic între România și Republica Moldova”, a declarat rectorul Emil Ceban, care a exprimat mulțumiri și recunoștință guvernului român pentru suportul inestimabil în dezvoltarea învățământului superior din Moldova.

Prezent la eveniment, Adrian Dupu, secretar de stat al DRRM, a accentuat faptul că acest proiect oferă nu doar instrumente și tehnici de calitate pentru studenți și medicii rezidenți, dar și va îmbunătăți serviciile medicale oferite pacienților. „Asta înseamnă Europa – educație de cali-

tate, servicii medicale și infrastructură de calitate, cel mai bun exemplu în acest sens fiind România, unde se construiesc spitale noi din bani europeni. Acest buget este infim pe lângă fondurile oferite de UE”, a declarat oficialul român. Reprezentantul DRRM a dat asigurări că va continua să susțină educația de calitate în

Și conferențiarul universitar Pavel Banov consideră că educația prin simulare are un impact mare, deoarece micșorează semnificativ timpul de pregătire a tinerilor medici. Doctorul și-a exprimat dorința pentru fortificarea colaborării cu clinicile din România în vederea preluării experienței și organizării unor competiții în simulare.

Republica Moldova, prin continuarea colaborării în cadrul altor proiecte. În total, instituția a selectat pentru finanțare 99 de proiecte depuse în perioada februarie-martie 2024.

Potrivit profesorului Adrian Tănase, șef al Catedrei de urologie și nefrologie chirurgicală, acest simulator va contribui la instruirea medicilor rezidenți în domeniu, nemijlocit în țară. Anterior, tinerii specialiști mergeau în clinici de urologie din România și alte țări pentru a acumula experiență în domeniu.

În opinia conferențiarului universitar Andrei Gălescu, șef al Secției de urologie la SCR „Timofei Moșneaga”, învățarea cu ajutorul simulatorului este un salt enorm pentru domeniul urologiei, deoarece va reduce riscul complicațiilor ce pot apărea în timpul etapelor de formare în tehnici endourologice, asigurând o pregătire sigură și eficientă a viitorilor specialiști.

„Acest simulator reprezintă nu doar o investiție tehnică, ci și una în viitorul nostru și în calitatea serviciilor medicale acordate pacienților din țară. Endourologia este o ramură a urologiei minim invazive ce se dezvoltă rapid și necesită multiple abilități și un număr vast de manopere practice pe care trebuie să le posede medicii rezidenți. Exersând la simulator, vom evita greșelile pe care nu avem voie să le facem în sala de operații și sperăm că vom deveni specialiști mai buni, zi de zi”, a subliniat medicul rezident Alexandru Mițu.

Andrei Uncuță, directorul SCR „Timofei Moșneaga”, a menționat că aceste manopere, cu siguranță, vor duce la sporirea calității asistenței medicale, diminuarea riscurilor medicale și la creșterea performanțelor profesionale ale cadrelor universitare și a medicilor.

Memorandum de colaborare cu Institutul European de Studii Medicale din Malta

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova și Institutul European de Studii Medicale din Malta (IESM) vor coopera pe segmentul internaționalizării proceselor de studii și extinderii ofertei academice. În acest context, pe data de 8 noiembrie 2024, a fost semnat un Memorandum de înțelegere între cele două instituții de către Olga Cernețchi, prim-prorector, prorector pentru activitatea didactică și management academic, și Andrea Mascolo, director academic al Institutului European de Studii Medicale (IESM) din Malta.

În cadrul întrevederii, prim-prorectorul Olga Cernețchi a relatat pe scurt istoricul Universității și despre dezvoltarea Facultății de Stomatologie pe parcursul anilor, evidențind profesionalismul cadrelor didactice,

USMF „Nicolae Testemițanu” pune accent pe actualizarea programelor de studii, consolidarea bazei tehnico-materiale, dotarea Facultății și a clinicilor stomatologice universitare cu echipament și utilaj performant, pentru a le oferi condiții studenților de a pune în practică cunoștințele obținute”, a subliniat prof. Olga Cernețchi.

Directorul academic al IESM s-a declarat impresionat de ceea ce a văzut la USMF „Nicolae Testemițanu” și la Facultatea de Stomatologie. „Voi nu sunteți Europa – sunteți noua Europă! Sper că această colaborare să ne ofere oportunitatea de a prelua din cultura dvs. și din profesionalismul cadrelor didactice, din structura solidă pe care ați creat-o în acest domeniu pe durata acestor ani, și sper ca instituția pe care o reprezintă să

acreditările internaționale, adaptarea programelor de studii la standardele Federației Mondiale pentru Educația Medicală (WFME), internaționalizarea procesului de studii, creșterea numărului de studenți internaționali datorită calității studiilor, necesitatea de extindere a spațiilor destinate pentru instruire, cercetare și activitate clinică în corelație cu cererea sporită de pe piața educațională ș.a. „Asigurarea calității în învățământ este un punct cheie pentru Universitate. În prezent,

fie în viitor un punct de legătură cu Europa pentru universitatea dvs.”, a menționat Andrea Mascolo.

Acordul prevede colaborare pe următoarele domenii: recunoașterea reciprocă a *European Credit Transfer and Accumulation System (ECTS)* pentru a facilita mobilitatea academică pentru studenți și cadre didactice, dezvoltarea în comun a programelor în stomatologie, cercetare colaborativă în educația stomatologică și științe medicale, cooperare pentru elaborarea cursurilor de educație medicală continuă.

OMS susține dezvoltarea programelor de studii Asistență medicală generală și Nursing avansat

Programul de licență Asistență medicală generală și cel de master Nursing avansat a constituit subiectul avansatei reprezentanților echipei administrative cu delegația Organizației Mondiale a Sănătății (OMS), care a vizitat Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” pe data de 13 noiembrie 2024.

Din delegație au făcut parte: Margrieta Langins, consilier pentru politici europene, Zulfiya Pirova, ofițer tehnic, și consultantii Martin Duignan, Dorota Kilanska, aflați în țara noastră într-o misiune de suport tehnic în educația și practica asistenților medicali și a moașelor, în contextul aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană. Experții au fost interesați de conformitatea programelor educaționale la standardele europene și cum se reflectă acestea în competențele și abilitățile asistenților medicali cu studii superioare, în contextul necesităților instituțiilor medicale.

Prim-prorectorul Olga Cernețchi, prorector pentru activitatea didactică și management academic, a evidențiat unele realizări și provocări cu care se confruntă sistemul educațional în domeniul pregătirii asistenților medicali. Prorectorul a menționat că Universitatea a început, în 2017, să dezvolte un program educațional în *Asistență medicală generală (AMG)*, bazat pe modelul american, ca rezultat al unui parteneriat cu Școala de Nursing din Greensboro, Carolina de Nord. În 2018 a început pregătirea cadrelor la specialitatea AMG, cu o durată de 4 ani și 240 de credite ECTS (*European Credit Transfer and Accumulation System*).

La început, programul nu a fost foarte atractiv pentru tineri din cauza preferinței acestora de a deveni medici, iar cei care și doreau să devină asistenți medicali alegeau colegiile de medicină. În pofida acestui fapt, echipa USMF „Nicolae Testemițanu” a dezvoltat și un program de master în acest domeniu. Astfel, după un proces

considerând că aceasta ar aduce plusvaloare pregătirii profesionale a asistenților medicali și ar contribui la un sistem educațional mai eficient.

Experții OMS au apreciat în mod deosebit contribuția Universității la modernizarea învățământului medical din Republica Moldova, menționând că prin implementarea programelor

îndelungat și cu o expertiză riguroasă din partea Ministerului Sănătății și a experților internaționali, a fost lansat programul de master *Nursing avansat*. Abordând problemele de fond, prorectorul a menționat lipsa cadrelor didactice calificate în domeniul nursingului, dar și-a exprimat speranța că, prin dezvoltarea programului de master și a celor de formare continuă, va exista un număr suficient de profesori calificați peste 2 ani.

Prim-prorectorul a sugerat necesitatea de unificare a sistemului educațional medical, prin fuzionarea colegiilor de medicină cu Universitatea, crearea unui singur sistem de formare pentru asistenții medicali,

educaționale inovative, racordate la standardele internaționale, USMF „Nicolae Testemițanu” va putea răspunde provocărilor actuale ale sistemului de sănătate din țară. Margrieta Langins, consilier pentru politici europene, a specificat că OMS dispune de 10 programe internaționale pentru dezvoltarea abilităților practice în domeniul nursingului, la care ar putea participa și universitatea noastră, în prezent acestea fiind implementate în universități europene prestigioase.

Actualmente, la programul *Asistență medicală generală* își fac studiile 87 de studenți și 15 studenți masteranzi. Programul de licență a fost absolvit de 27 de tineri specialiști.

Ambasadorul Greciei a vizitat USMF „Nicolae Testemițanu”

Excelența Sa Nicolaos Krikos, Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al Republicii Elene în Republica Moldova, însoțit de atașatul său lakovos Karakidis, a vizitat Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” pe 19 noiembrie 2024. Vizita de documentare a presupus un schimb de opinii privind cooperarea între instituțiile de profil din țara noastră și Grecia, precum și identificarea oportunităților de dezvoltare a relațiilor în domeniul educației, cercetării și sănătății.

În cadrul întâlnirii, rectorul Emil Ceban a făcut o scurtă prezentare a Universității, de la fondare și până în prezent, evidențind procesul de internaționalizare și parteneriatele cu instituții de profil din Grecia. În acest context, profesorul Ceban a subliniat că „prerogativa principală a Universității este crearea Spitalului Universitar și contăm pe suportul partenerilor europeni pentru realizarea acestui obiectiv”.

Ambasadorul Krikos și-a exprimat aprecierea pentru lucrul laborios al echipei și progresele înregistrate de Universitate pe parcursul anilor. Totodată, diplomatul a accentuat importanța educației de calitate și sprijinirea inițiativelor de colaborare internațională între instituțiile de învățământ superior, în special în medicină – un domeniu de interes comun. „Pentru prima dată de la independența Republicii Moldova, la Chișinău, a fost deschisă o reprezentanță diplomatică a Republicii Elene și, în calitate de ambasador, vă asigur de suportul misiunii diplomatice în promovarea cooperării bilaterale la nivel de state și instituții”, a declarat ambasadorul.

De asemenea, părțile au discutat despre posibilitățile de extindere a programelor de mobilitate academică și de cercetare comună între USMF „Nicolae Testemițanu” și universitățile din Grecia.

Delegația a vizitat câteva săli de conferințe, de protocol și de studii din incinta Blocului didactic central al Universității, pentru a se familiariza cu infrastructura și condițiile în care sunt instruiți viitorii medici. Ambasadorul a avut ocazia să discute cu studenții și cadre didactice și să facă un schimb de

părerii despre educația medicală și cercetarea științifică.

Rectorul i-a exprimat recunoștință diplomatului elen pentru interesul manifestat față de instituția noastră, subliniind deschiderea și angajamentul Universității de a dezvolta noi parteneriate cu instituții de profil din Grecia.

Vizită de lucru a ambasadoarei Franței

La 11 decembrie 2024, **Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”** a fost vizitată de către **Excelența Sa Doamna Dominique Waag, noul Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al Republicii Franceze în Republica Moldova, și Auxanne Bellemere, atașat pentru cooperare universitară și educativă la misiunea diplomatică.**

Delegația franceză a avut o învedere cu rectorul Emil Ceban, reprezentanții Departamentului Relații Externe și Integrare Europeană și ai Departamentului Comunicare și Relații Publice. Rectorul a prezentat o scurtă informație despre Uni-

versitate, programele de studii, acreditările naționale și internaționale, categoriile de beneficiari de studii, afilierile internaționale, istoricul colaborării cu instituțiile de profil din Franța, programele de mobilitate academică și schimburi de experiență realizate ș.a.

Ambasadoarea a rămas impresionată de domeniile de activitate instituțională, infrastructura de instruire și cercetare, capacitățile resurselor umane, vizibilitatea și gradul de internaționalizare al Universității.

Părțile au convenit să identifice direcții comune de cooperare în vederea fortificării colaborării bilaterale în viitor și crearea noilor parteneriate.

Ziua ușilor deschise la Centrul Francofon de Angajabilitate

Studentii din anul I de la Filiera universitară francofonă în Medicină au fost informați despre activitățile Centrului Francofon de Angajabilitate (CEF) al Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, în cadrul unei întâlniri organizate la 10 octombrie 2024. Evenimentul a avut ca scop prezentarea oportunităților de dezvoltare academică și profesională disponibile pentru cei care studiază Medicina în limba franceză.

În cadrul reuniunii s-a discutat despre avantajele USMF „Nicolae Testemițanu” în calitate de membru titular al Agenției Universitare a Francofoniei (AUF), printre care: accesul la apeluri de proiecte destinate universităților membre din regiunea Europa Centrală și Orientală (ECO), susținere financiară pentru participare la evenimente științifice francofone, Festivalul studenților francofoni în ECO, Premiul anual al Laureatului Francofon, burse de stagiu profesional în universitățile partenere din Franța și Belgia, precum și alte activități organizate cu sprijinul Biroului Național AUF-Moldova la Chișinău, inclusiv participări la proiecte, concursuri, ateliere, seminare și conferințe științifice.

Gheorghe Plăcintă, decanul Facultății de Medicină nr. 1, a menționat că studiile în limba franceză oferă studenților posibilitatea de a accesa literatură medicală de specialitate, publicații științifice și resurse educaționale de înaltă calitate – element important pentru dezvoltarea lor profesională.

Potrivit prodecanei Corina Iliadi-Tulbure, programele de studii în limba franceză atrag un număr mai mare de studenți internaționali, contribuind la diversitatea culturală și academică a Universității, ceea ce asigură o formare solidă și o deschidere către o rețea internațională de cunoștințe și colaborări. „Un astfel de mediu multicultural dezvoltă abilități de comunicare și cooperare interculturală, esențiale în domeniul medical”, a adăugat prodecana.

În opinia Veronicăi Ichim, șefă adjunctă a Departamentului Relații Externe și Integrare Europeană, responsabilă de Filiera universitară francofonă, Centrul Francofon de Angajabilitate are un rol semnificativ în sprijinirea studenților care doresc să-și dezvolte competențele antreprenoriale și de leadership.

Daniel Cristea, student în anul III la Facultatea de Medicină nr. 1, a prezentat informații despre comunitatea tinerilor ambasadori fran-

cofoni din Republica Moldova și despre activitățile organizației din cadrul rețelei internaționale a Clubului liderilor studenți francofoni – parte a AUF, ce facilitează integrarea studenților în grupa francofonă.

Și medicinistul Cristian Trofimov din anul II a încurajat studenții francofoni să valorifice oportunitățile de mobilitate academică disponibile, pentru a-și dezvolta cariera și a contribui la creșterea nivelului de excelență academică în domeniul medical.

La rândul lor, studenții din anul I și-au împărtășit părerile de ce au ales să studieze Medicina în limba franceză.

În zilele de 24 și 25 octombrie 2024, un grup de studenți de la USMF „Nicolae Testemițanu” a participat la Forumul formării și angajabilității francofone (*Forum des Formations et de l'Employabilité Francophones*). Evenimentul reprezintă o platformă

la care universitatea noastră participă anual, demonstrându-și angajamentul în promovarea învățământului francofon și punând accent pe activități interactive și utile pentru tineri.

Un punct de atracție a fost atelierul practic, desfășurat de studenții din anul II de la Filiera Universitară Francofonă în Medicină, intitulat „Evaluarea statutului nutrițional al tinerilor”.

Viitorii medici au examinat participanții, au efectuat măsurători

antropometrice esențiale pentru a determina indicele masei corporale, procentul de apă și cel de grăsime din organism, înălțimea, masa musculară și cea osoasă, pliurile adipoase, circumferința încheieturii mâinii, a tricepsului, circumferința abdomenului și perimetrul toracic. Medicinistii au analizat starea de sănătate și regimul alimentar al voluntarilor și le-au oferit recomandări personalizate pentru o alimentație echilibrată, promovând un stil de viață sănătos și responsabil în rândul tinerilor. Studenții au fost ghidați de către conferențiarul universitar Elena Ciobanu de la Disciplina de Igienă, Departamentul Medicină Preventivă.

Evenimentul a reunit elevi din liceele bilingve din capitală și tineri interesați de studii superioare în limba franceză, oferindu-le oportunitatea de a explora programele educaționale francofone ale universităților membre AUF din Republica Moldova.

antropometrice esențiale pentru a determina indicele masei corporale, procentul de apă și cel de grăsime din organism, înălțimea, masa musculară și cea osoasă, pliurile adipoase, circumferința încheieturii mâinii, a tricepsului, circumferința abdomenului și perimetrul toracic. Medicinistii au analizat starea de sănătate și regimul alimentar al voluntarilor și le-au oferit recomandări personalizate pentru o alimentație echilibrată, promovând un stil de viață sănătos și responsabil în rândul tinerilor. Studenții au fost ghidați de către conferențiarul universitar Elena Ciobanu de la Disciplina de Igienă, Departamentul Medicină Preventivă.

Evenimentul a reunit elevi din liceele bilingve din capitală și tineri interesați de studii superioare în limba franceză, oferindu-le oportunitatea de a explora programele educaționale francofone ale universităților membre AUF din Republica Moldova.

Săptămâna Mondială a Francofoniei

USMF „Nicolae Testemițanu” a fost reprezentată de către Daniel Cristea, student în anul III la Facultatea de Medicină nr. 1, la cel de-al III-lea Congres Internațional al Tinerilor Studenți Francofoni. Evenimentul a fost organizat de Agenția Universitară a Francofoniei (AUF) în contextul Săptămânii Mondiale a Francofoniei.

Activitatea s-a desfășurat la 14 și 15 octombrie și a adunat studenți din 50 de țări pentru a celebra diversitatea culturală și valorile francofoniei. Astfel, reprezentanți de vază ai comunității francofone, inclusiv oficialii ai AUF și lideri din diverse domenii, au subliniat importanța unității și colaborării între tinerii francofoni în contextul provocărilor globale, pro-

movând dialogul intercultural și sprijinul reciproc.

Tinerii au participat la ateliere, conferințe și sesiuni interactive, abordând teme relevante precum: cultura francofonă, dezvoltarea durabilă, inovația tehnologică, educația, egalitatea de gen și provocările globale contemporane.

Unul dintre cele mai inspirate ateliere a fost „Declarația de la Toulouse: Pledoaria pentru școala de mâine”. Participanții au discutat despre viziunea privind viitoarea educație francofonă, au identificat provocări și oportunități, punând accent pe inovație și adaptabilitate în învățământ. Această declarație va fi transmisă principalilor actori politici din învățământul superior responsabili pentru dezvoltarea și promovarea francofoniei.

Congresul a avut o conotație simbolică: lansarea oficială a Asociației Internaționale a Cluburilor Liderilor Studenți Francofoni.

Aplicarea medicinei tradiționale chineze Dunhuang

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova își va intensifica colaborarea cu Universitatea de Medicină Chineză din Gansu (UMCG), prin crearea Departamentului de Medicină Dunhuang în cadrul Centrului Universitar de Reabilitare Medicală. Acest moment a fost oficializat la 22 noiembrie 2024, prin dezvelirea unei plăci ce simbolizează introducerea medicinei Dunhuang în serviciile Centrului Universitar de Reabilitare Medicală.

La eveniment au participat reprezentanți ai administrației provinciei Gansu, Ambasadei Republicii Populare Chineze din Republica Moldova, Universității de Medicină Chineză din Gansu, USMF „Nicolae Testemițanu”, Clinicii Universitare de Asistență Medicală Primară, Centrului Universitar de Reabilitare Medicală, cadre didactice, specialiști în reabilitare și medicină tradițională chineză, studenți și medici rezidenți ș.a.

În deschiderea ceremoniei, prim-prorectorul Olga Cernețchi a accentuat etapele de colaborare în domeniul sănătății între Republica Moldova și Republica Populară Chineză ce datează din 1961, când profesorul chinez Link Cin I a adus bazele medicinei tradiționale chineze în țara noastră. Ulterior, au fost stabilite parteneriate și realizate numeroase proiecte, continuând schimburile de cunoștințe și experiență. Unul dintre proiectele majore dezvoltate în RM este Centrul Universitar de Me-

primând recunoștință partenerilor chinezi pentru suportul acordat în realizarea proiectelor bilaterale.

Viceguvernatorul executiv al provinciei Gansu, Cheng Xiaobo, a mulțumit autorităților Republicii Moldova, USMF „Nicolae Testemițanu” și tuturor moldovenilor care susțin medicina tradițională chineză, ce reprezintă un important patrimoniu științific și cultural, o resursă de susținere a economiei naționale și o comoară a științei chineze. „Suntem, recunoscători pentru frumoasele relații de cooperare între Universitatea de Medicină Tradițională din Gansu și USMF „Nicolae Testemițanu” ce se dezvoltă continuu. Datorită eforturilor Guvernului Republicii Moldova și al Chinei, trecem la faza a III-a de dezvoltare a proiectului bilateral, sperând că va avea un real succes, iar cadrele didactice, studenții și medicii vor înțelege frumusețea medicinei tradiționale chineze și vor simți beneficiile pentru sănătatea populației. Ar fi frumos să valorificăm medicina tradițională chineză,

combinând-o cu medicina europeană în beneficiul pacienților”, a specificat oaspetele chinez.

La inaugurare a fost prezent ex-rectorul USMF „Nicolae Testemițanu”, prof. Ion Ababii, care a declarat că *este o onoare pentru universitatea noastră să colaboreze cu instituții din China, care ne ajută să implementăm proiecte inovative în procesul de instruire și să integrăm medicina tradițională chineză în acordarea asistenței medicale pacienților.*

dicină Tradițională Chineză la USMF „Nicolae Testemițanu”, creat în 2011 cu suportul guvernului chinez. O altă colaborare strategică a fost inițiată, în 2015, cu Universitatea de Medicină Chineză din Gansu, care s-a consolidat în plan didactic, științific, precum și printr-un amplu program de mobilitate academică.

„Astăzi, celebrăm începutul unei noi etape a colaborării noastre, prin crearea Departamentului de Medicină Dunhuang în cadrul Centrului Universitar de Medicină Tradițională Chineză, ce presupune implementarea unor metode străvechi de tratament specifice medicinei tradiționale chineze. Sunt convinsă că prin mobilitățile academice și formarea specialiștilor în medicina tradițională chineză, Centrul va aduce beneficii semnificative pentru ambele instituții, în special pentru sănătatea populației din RM”, a subliniat prof. Olga Cernețchi, ex-

În finalul ceremoniei, guvernatorul a oferit certificate de onoare rectorului Emil Ceban, ex-rectorului Ababii și Luciei Fișer, asistent universitar la Catedra de reabilitare medicală, medicină fizică și terapie manuală, pentru contribuție substanțială la dezvoltarea parteneriatului moldo-chinez.

Delegația chineză a vizitat sălile Centrului Universitar de Reabilitare Medicală, ce sunt dotate cu tot necesarul pentru aplicarea metodelor din medicina tradițională chineză. Totodată, invitații au asistat la o demonstrație tehnicilor din medicina Dunhuang.

Acțiunea s-a desfășurat în contextul implementării celei de-a III-a etape a proiectului de fortificare a capacităților Centrului de Medicină Tradițională Chineză, Acordul de cooperare fiind semnat între USMF „Nicolae Testemițanu” și Universitatea de Medicină Chineză din Gansu în luna septembrie curent.

16 zile de activism împotriva violenței de gen

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova s-a alăturat inițiativei internaționale „16 zile de activism împotriva violenței de gen” și campaniei naționale „Mă vezi? Cere ajutor pentru mine”, organizată de UN Women Moldova.

În acest context, pe data 2 decembrie 2024, studenții din anul II de la Facultatea de Medicină nr. 1 au participat la o lecție publică despre violența pe bază de gen și cea sexuală. Lecția a fost ținută de către avocata Arina Țurcan-Donțu, reprezentantă a Centrului de Drept al Femeilor (CDF), care a pus accent pe necesitatea combaterii stereotipurilor ce contribuie la amploarea acestui fenomen.

În aceeași zi a fost vernisată expoziția documentară cu genericul „Nu dați vina pe haine!”, unde au fost prezentate istoriile a 11 femei și fete din Republica Moldova – victime ale violenței. Istoriile erau însoțite de o reconstrucție a hainelor, ce erau purtate de ele în momentul comiterii abuzului, și au avut ca scop sensibilizarea societății cu privire la acest subiect. Expoziția a fost organizată de CDF în parteneriat cu universitatea noastră și susținută financiar de Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD) în Moldova.

La inaugurarea expoziției, Angelina Zaporozjan-Pîrgari, directoare executivă la CDF, a menționat că acțiunea vine să combată stereotipul din societate legat de faptul că femeile – victime ale violenței sexuale – ar fi vinovate de ceea ce li s-a întâmplat.

Datele recente ale studiului „Bărbații și egalitatea de gen în Republica Moldova” denotă că 33% dintre bărbați și 21% dintre femei consideră că o femeie ce a fost hărțuită sexual este vinovată personal de faptul că a ajuns în această situație. Totodată, 33% dintre bărbați și 17% dintre femei consideră că, în cazurile de viol, însăși femeia și-a dorit ca acest lucru să se întâmple, respectiv 36% dintre bărbați și 32% dintre femei consideră că dacă o femeie nu opune rezistență în timpul violului, atunci nu poate fi considerat viol.

În acest context, reprezentanta CDF a constatat că rolul sistemului de sănătate este esențial în identificarea și raportarea cazurilor de violență,

precum și oferirea femeilor acces la servicii de calitate și la asistența de care au nevoie, într-un mod centrat pe victimă, fără a le blama.

Potrivit prim-prorectorului Olga Cernețchi, prorector pentru activitate didactică și management academic, USMF „Nicolae Testemițanu” are nu doar rolul de prevenire a violenței, dar și de promovare a asistenței medicale calificate pentru victime. „Cu suportul mai multor catedre a fost elaborat Protocolul clinic standardizat „Managementul clinic al cazurilor de viol”, în baza căruia au fost organizate ateliere de instruire pentru medici obstetricieni, medicii legiști și de familie, medici rezidenți și studenți. Datele statistice relevă faptul că victimele sunt blamate de societate și au frustrări psihologice că nu s-au aflat la locul și la timpul potrivit. Nu haina este cauza principală a violului, cauzele sunt în capul violatorului”, a comunicat prorectorul. Profesorul Olga Cernețchi a accentuat faptul că

datoria fiecărui cadru medical este nu doar să prevină violența și să orienteze victima ce acțiuni să întreprindă, dar și să acorde asistență medicală calificată.

La rândul său, Vitalie Frecăuțeanu, coordonator de proiecte la PNUD Moldova, a menționat că, din 2005 și până în prezent, legislația în domeniu s-a îmbunătățit semnificativ și au fost instituite multe servicii. Deși se fac eforturi foarte mari pentru a schimba situația, fenomenul violenței rămâne pregnant și îngrijorător pentru Republica Moldova și are valențe foarte mari.

Potrivit conferențiarului universitar Andrei Pădure, șef al Catedrei de medicină legală a USMF „Nicolae Testemițanu”, medicii trebuie să cunoască cauzele și consecințele acestui fenomen pentru persoanele abuzate și descendenții acestora, dar și pentru societate, recunoașterea și documentarea leziunilor victimelor, raportarea și referirea acestora către serviciile specializate și către autorități. Din acest considerent, începând cu a.u. 2019-2020, la USMF „Nicolae Testemițanu” a fost introdus un nou curs opțional – „Violența în familie și în bază de gen”, destinat studenților și clinicienilor. Cursul a fost elaborat de membrii Catedrei de medicină legală și are scopul de a sensibiliza studenții – viitorii medici – cu privire la rolul pe care îl au în prevenirea și combaterea acestui fenomen și a oferi un răspuns pe măsura așteptărilor victimelor și concentrat pe nevoile acestora.

O altă expoziție, lansată în aceeași zi, reprezintă una dintre cele 16 manechine ale campaniei „Mă vezi? Cere ajutor pentru mine”, prin intermediul căreia organizatorii urmăresc sensibilizarea publicului și stimularea la acțiuni concrete. Siluetele realiste ale 16 femei afectate de violență, create de artista Victoria Peev, și istoriile lor au devenit o voce pentru femeile care suferă în tăcere, contribuind la creșterea gradului de conștientizare și la mobilizarea comunității pentru schimbare.

Expozițiile au fost vernisate în holul Blocului didactic central al USMF „Nicolae Testemițanu” până pe data de 6 decembrie 2024.

Târg dedicat Zilei mondiale a sănătății mintale

Sute de persoane au vizitat Târgul dedicat Zilei mondiale a sănătății mintale, organizat de Catedra de sănătate mintală, psihologie medicală și psihoterapie a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”.

tale în comunitate. Târgul a constituit un prilej oportun pentru toți cei prezenți de a se informa și a susține inițiativele ce promovează sănătatea mintală și bunăstarea emoțională.

Evenimentul s-a desfășurat la 26 octombrie 2024, fiind susținut de

La eveniment au participat 10 organizații din sectorul societății civile și instituții publice, care au promovat mesaje pozitive pentru o mai bună înțelegere și susținere a sănătății min-

proiectul moldo-elvețian MENSANA sub egida Biroului Organizației Mondiale a Sănătății și a Ministerului Sănătății al Republicii Moldova.

Ziua națională de renunțare la fumat

În acest an, Ziua națională de renunțare la fumat a fost consemnată la 21 noiembrie 2024. Prin această inițiativă s-a atras atenția asupra impactului negativ al consumului de tutun asupra sănătății, dar și îndemnând factorii de decizie să elaboreze și să susțină politici eficiente în acest sens.

Specialiștii atenționează că toate produsele din tutun (țigăretele, tutunul de rulat, tutunul pentru narghilea, tutunul încălzit – HEETS), precum și produsele conexe (țigăretele electronice și produsele din plante pentru fumat) afectează grav sănătatea și viața consumatorilor și a persoanelor din preajmă.

Industria tutunului este într-o căutare continuă de noi consumatori și, adeseori, aceștia sunt adolescenții și tinerii. Organizația Mondială a Sănătății (OMS) avertizează despre tendința îngrijorătoare a utilizării țigărilor electronice de către tineri. Potrivit Studiului Global al Adolescenților despre Tutun (2019), 12,7% dintre adolescenții de 13-15 ani din Moldova consumă țigărele electronice, iar 3,9% dintre ei – produse din tutun ce nu ard cu încălzire electrică IQOS. Prevalența totală a consumului de tutun este de 16,3%, fiind în creștere cu 6%, comparativ cu datele studiului din 2013.

În Republica Moldova, din cauza consumului sau expunerii la tutun își pierd viața peste 5000 de persoane anual. Fumatul reduce durata vieții în mediu cu 15 ani sau o singură țigară scurtează viața cu 7 minute. Consumul unui pachet de țigări pe zi reduce viața cu 140 de minute/zi sau cu 35,5 zile/an, ceea ce presupune că un an al fumătorului are mai puțin de 11 luni. De asemenea, acest viciu sporește riscul de cancer, boli cardiovasculare și pulmonare.

lată câteva beneficii ale renunțării la fumat enunțate de Agenția Națională pentru Sănătate Publică:

- la 20 de minute, scade ritmul cardiac și tensiunea arterială;
- după 12 ore, nivelul de monoxid de carbon din sânge scade la normal;
- în 2-12 săptămâni, se îmbunătățește circulația sanguină și funcția pulmonară crește;
- în 1-9 luni, tusea se diminuează și respirația se normalizează;
- după 1 an, riscul de boală coronariană scade cu 50%;
- peste 5 ani, scade riscul de accident vascular cerebral;
- după 10 ani, riscul de cancer pulmonar se micșorează în jumătate față de cel al unui fumător;
- peste 15 ani, riscul de boală coronariană este egal ca al unui nefumător.

Ziua națională de renunțare la fumat este marcată în a 3-a zi de joi a lunii noiembrie, la inițiativa Consiliului Național Coordonator în domeniul Controlului Tutunului.

Evaluarea riscului de diabet tip 2

Anual, la 14 noiembrie, în contextul Zilei mondiale de luptă împotriva diabetului zaharat, specialiștii în endocrinologie organizează diverse acțiuni cu scopul de a sensibiliza populația cu privire la această maladie și la impactul asupra sănătății.

Mesajul de responsabilizare socială din acest an este „Distrugeți barierele, eliminați decalajele”, prin care se subliniază necesitatea de a depăși obstacolele și de a înlătura diferențele în accesul la îngrijire și suport pentru persoanele afectate de diabet. Această zi este dedicată educării publicului referitor la prevenirea, diagnosticarea timpurie și gestionarea corectă a diabetului, un factor de risc fiind afecțiunile grave, precum bolile cardiovasculare, insuficiența renală, orbirea și amputările. Deși progresele în tratamentul acestei maladii sunt promițătoare, accesul la resurse și oferirea unui suport adecvat constituie deseori o adevărată provocare.

În acest context, reprezentanții Laboratorului de endocrinologie și ai Ca-

tedrei de endocrinologie a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova au desfășurat o acțiune de evaluare a riscului de diabet tip 2 la angajații instituției ce activează în Blocul didactic central. Specialiștii au verificat indi-

înregistrați cu diabet zaharat, dintre care 1,6 – cu diabet primar depistat. Circa 40% dintre persoanele investigate au fost diagnosticate cu prediabet, iar mai mult de 60 la sută au dereglări de metabolism lipidic, inclusiv tip aterogen de dislipidemie. Mai mult de 60% dintre persoanele participante la studiu sunt hipertensivi. „Aceste cifre privind diabetul zaharat sunt extrem de îngrijorătoare și reflectă un risc major pentru sănătatea societății noastre. Diabetul nu este doar o afecțiune metabolică, ci este strâns legat de riscuri cardiovasculare și, din ce în ce mai mult, de boli oncologice, iar prognozele indică o continuare a acestei tendințe”, a accentuat prof. Lorina Vudu.

Specialista a venit și cu recomandări în vederea menținerii unei stări de sănătate optime, cu accent pe trei dimensiuni:

- bunăstare fizică: activitatea fizică și alimentația sănătoasă reduce riscul de diabet de tip 2 și facilitează gestionarea tuturor tipurilor de diabet și complicațiile aferente acestuia;
- bunăstare socială: evidențierea barierele ce împiedică o persoană care trăiește cu diabet să trăiască o viață sănătoasă și împlinită cu starea sa;
- bunăstare mentală: creșterea gradului de conștientizare cu privire la provocările, stresul și anxietatea pe care le poate aduce viața cu o afecțiune cronică, precum diabetul, și evidențierea importanței abordării aspectelor de sănătate mintală ca parte a planului de management și tratament.

Ziua mondială de luptă împotriva diabetului zaharat a fost instituită în anul 1991 de Federația Internațională a Diabetului și Organizația Mondială a Sănătății pentru a educa publicul în vederea prevenirii și gestionării diabetului.

cele de masă corporală, au determinat densitatea osoasă și nivelul glicemiei în sânge, aplicând formularul elaborat de Finnish Diabetes Association. La finalul fiecărei consultații, medicul a venit cu recomandări în funcție de rezultatele evaluării.

Profesorul universitar Lorina Vudu, șefa Catedrei de endocrinologie, a subliniat că ultimul studiu epidemiologic privind maladiile endocrine, metabolice cu răspândire largă din Republica Moldova, ce a inclus peste 1200 de persoane de pe teritoriul țării, a identificat că doar 25% dintre persoanele investigate au indicele masei corporale și circumferința abdominală în limitele normale, 1/3 sunt supraponderali și mai mult de 30% au diverse grade de obezitate, 10% au fost

Dr. Daniela Elena Costea – Visiting Professor al Universității

Senatul Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova a conferit titlul onorific Visiting Professor dnei Daniela Elena Costea, doctor în științe medicale, profesor, specialist în patologii tumorale în cadrul Departamentului de Medicină Clinică al Universității din Bergen, Norvegia.

Titlul i-a fost acordat de către rectorul Emil Ceban, care a evidențiat suportul oferit Universității, prin intermediul proiectului „Colaborare în educație și cercetare în patologia orală între Norvegia, Moldova, Belarus și Armenia”, în cadrul căruia a fost achiziționat microscopul Leica DM2500 LED pentru diagnostic, examinare, activitate didactică și interpretare a rezultatelor morfopatologice în patologia orală. De asemenea, a contribuit la organizarea workshopurilor și prelegerilor pentru studenți, studenți-doctoranzi și cadre didactice, publicarea articolelor științifice și organizarea mobilităților pentru persona-

lul administrativ și academic, dar și pentru studenți, la Universitatea din Oslo, Universitatea din Bergen și Universitatea din Tromsø.

La rândul său, Daniela Elena Costea și-a exprimat grațitudinea pentru titlul conferit, ce reprezintă o confirmare a colaborării fructuoase cu Catedra de propedeutică stomatologică „Pavel Godoroja” și Catedra de patologie ale USMF „Nicolae Testemițanu”.

Evenimentul a avut loc cadrul Galei Laureatilor la 18 octombrie 2024 în contextul Zilelor Universității.

Academicianul Cristian Lupașcu – Doctor Honoris Causa

Profesorul universitar Cristian Lupașcu, șef al Clinicii II Chirurgie, Departamentul Chirurgie, Universitatea de Medicină și Farmacie „Gr. T. Popa” din Iași, membru corespondent al Academiei de Științe Medicale din România, a primit titlul onorific Doctor Honoris Causa al Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova.

cu prof. Lupașcu – perioada de formare comună în cadrul Institutului Clinic Fundeni, prima prelevare de organe, în 2014, și șirul de experimente comune în transplantologie, relația frumoasă între chirurgii de pe ambele maluri ale Prutului, apreciindu-l drept un chirurg și manager iscusit.

La eveniment a fost prezent și profesorul universitar Vlad Brașoveanu,

Evenimentul a fost inaugurat de către rectorul Emil Ceban, care a evidențiat, în Laudatio, parcursul biografic impresionant al renumitului profesor, exprimând apreciere și recunoștință pentru cultivarea valorilor general-umane pe arena mondială, activitate științifică prodigioasă, rezultate meritorii în promovarea științei și practicii medicale, contribuție substanțială în dezvoltarea relațiilor de cooperare între Universitatea noastră și UMF „Gr. T. Popa” ș.a.

„Experiența bogată a profesorului Cristian Lupașcu prezintă un suport indispensabil în fortificarea educației prin cercetare în științele chirurgicale în cadrul USMF „Nicolae Testemițanu”, ce are drept scop pregătirea tinerilor specialiști în chirurgie, transplantologie, aplicarea metodelor minim invazive conform celor mai înalte standarde și bune practici din spațiul european”, a subliniat academicianul Gheorghe Ghidirim.

Prof. Adrian Hotineanu, șef al Catedrei de chirurgie nr. 2, a relatat despre conlucrarea sa

absolvent și DHC al USMF „Nicolae Testemițanu”, care a menționat că prof. Lupașcu reprezintă cu cinste chirurgie hepato-bilio-pancreatică și de transplant, fiind un model de succes nu doar pentru școala ieșeană, dar și cea românească atât la nivel național, cât și internațional.

La rândul său, academicianul Lupașcu s-a declarat onorat și emoționat pentru titlul conferit de prestigioasa USMF „Nicolae Testemițanu”, binecunoscută și în România mamă, alături de care sunt mândru să colaborez și să împart din experiența mea. Profesorul român a prezentat prelegerea științifică Noi tendințe în transplantul de ficat.

La ceremonie au participat membrii Senatului USMF „Nicolae Testemițanu”, reprezentanții catedrelor de profil chirurgical, studenți și medici rezidenți, membri ai Asociației Chirurgilor „Nicolae Anestiadi” din Republica Moldova și alți invitați.

Evenimentul a fost organizat pe data de 17 octombrie, în cadrul Zilelor Universității.

Profesorul Ioan Sporea – Doctor Honoris Causa al USMF „Nicolae Testemițanu”

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” i-a conferit titlul onorific Doctor Honoris Causa profesorului universitar Ioan Sporea, șef al Clinicii de Gastroenterologie și Hepatologie de la Universitatea de Medicină și Farmacie „Victor Babeș” din Timișoara, medic primar în gastroenterologie și medicină internă, specialist în ultrasonografie, vicepreședinte al Federației Mondiale de Ultrasonografie în Medicină și Biologie, membru al Academiei de Științe Medicale din România.

În Laudatio, rectorul Emil Ceban a accentuat că titlul onorific i-a fost acordat prof. Sporea în semn de apreciere și recunoștință pentru contribuție substanțială în dezvoltarea relațiilor de cooperare între USMF „Nicolae Testemițanu” și UMF „Victor Babeș”, aport la desfășurarea în comun a forumurilor științifice și elaborarea proiectelor științifice, participare în calitate de referent oficial sau membru al consiliilor științifice specializate de susținere a tezelor de doctor și doctor habilitat în științe me-

dicale, suport în formarea și perfecționarea cadrelor universitare și medicale pentru sistemul de sănătate din Republica Moldova în domeniul gastroenterologiei, hepatologiei și ultrasonografiei ș.a.

„Relațiile de colaborare reciproc avantajoase între renumitul profesor Sporea și Disciplina de gastroenterologie au o istorie de succes. Grație eforturilor și atitudinii sale deosebite, au fost intensificate vizitele de lucru și de perfecționare ale personalului științifico-didactic și didactic, și ale medicilor specialiști în medicina internă și ultrasonografie. Datorită prof. Sporea, medicii rezidenți de la specialitatea Gastroenterologie din țara noastră beneficiază de stagii la Clinica de gastroenterologie și hepatologie a Spitalului Județean de Urgență „Pius Brînzeu” din Timișoara”, a adăugat rectorul.

Prof. univ. Eugen Tcaciuc, șef al Disciplinei de gastroenterologie din cadrul Departamentului Medicină Internă, a subliniat importanța colaborării cu profesorul Ioan Sporea

la organizarea evenimentelor științifice relevante în domeniul gastroenterologiei și ultrasonografiei atât în Republica Moldova, cât și în România. Printre acestea se numără

„Colaborarea noastră a început în anul 2008, când împreună cu alți colegi din România am fost susținuți să ne integram în Federația Europeană a Societăților de Ultrasonografie. În 2017, prof. Sporea a contribuit la crearea Centrului de Educație în Ultrasonografie din Chișinău, urmate de multiple alte evenimente. Învățător, mentor și expert, care împărtășește cunoștințele sale prin organizarea școlilor în domeniu”, a punctat Sergiu Puiu, asistent universitar la Cursul de ultrasonografie a USMF „Nicolae Testemițanu”, președinte al Societății de Ultrasonografie în Medicină și Biologie din Republica Moldova.

Profesorul Ioan Sporea și-a exprimat recunoștința pentru titlul onorific acordat și a reiterat disponibilitatea sa de a contribui la fortificarea colaborării în instruirea și cercetarea medicală, schimbul de cadre didactice și studenți, realizarea în comun a proiectelor.

Ceremonia a fost organizată la 21 octombrie 2024, în cadrul Zilelor USMF „Nicolae Testemițanu”.

Două cercetătoare – bursiere ale Federației Mondiale a Savanților

Cercetătoarele Irina Cabac-Pogorevici, conferențiară universitară la Disciplina de cardiologie, și Rodica Eremciuc, asistentă universitară la Departamentul Pediatrie a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, au obținut Bursa de Excelență oferită de Federația Mondială a Savanților (FMS) pentru anul universitar 2024-2025. Certificatele de confirmare le-au fost înmânate la 21 octombrie 2024, în cadrul unei ceremonii găzduite de Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare.

La concursul de burse, Irina Cabac-Pogorevici a participat cu proiectul Optimizarea diagnosticării și terapiei insuficienței cardiace prin inteligență artificială: O abordare inovatoare pentru clasificare precisă și terapie personalizată. „Scopul proiectului este de a dezvolta un model de inteligență artifi-

ală ce va îmbunătăți diagnosticarea și tratamentul pacienților cu insuficiență cardiacă cronică. Totodată, în baza modelului vor fi analizate în profunzime datele clinice și paraclinice ale pacienților, oferind o clasificare detaliată a insuficienței cardiace cronice, permițând astfel selectarea tratamentului optim pentru fiecare persoană. Această abordare urmărește nu doar aprofundarea înțelegerii diversității manifestărilor clinice și paraclinice ale insuficienței cardiace cronice, ci și susținerea dezvoltării unor strategii terapeutice personalizate, adaptate profilului unic al fiecărui pacient”, a menționat tânără cercetătoare.

Rodica Eremciuc a participat la concurs cu proiectul „Aplicabilitatea indexului triponderal în combaterea obezității la copiii din Republica Moldova”. Obiectivul proiectului constă în evaluarea eficienței indice-

lui triponderal în diagnosticul comorbidităților cardiometabolice cu scopul de a ameliora asistența medicală acordată

ranzi și tineri cercetători din țara noastră.

Republica Moldova este membră al FMS din anul 1999.

copiilor cu tulburări nutriționale cronice din Republica Moldova. Ca rezultat al desfășurării concursului prin Programul de burse FMS pentru a.u. 2024-2025, au fost desemnați câștigători 10 studenți-docto-

Programul Național de Burse al FMS are ca scop sprijinirea cercetătorilor tineri și a doctoranzilor în desfășurarea activităților de cercetare în țara noastră, sub îndrumarea celor mai buni cercetători naționali.

Bursa Președintelui Republicii Moldova

Cătălina Budianu, studentă în anul VI la Facultatea de Medicină nr. 1, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, a devenit deținătoare a Bursei Președintelui Republicii Moldova pentru anul de studii 2024-2025, în mărime de 3690 de lei.

În total, la concurs au fost depuse 25 de dosare ale studenților de la instituțiile de învățământ superior din țară, cei 10 câștigători fiind selectați în baza următoarelor criterii: media notelor,

Curriculum Vitae, participări la activități educaționale, culturale, sportive și de cercetare, publicații științifice și scrisori de recomandare.

Acordarea burselor de merit din partea statului are drept scop fortificarea sistemului de învățământ superior, în vederea integrării acestuia în spațiul european al educației, precum și pentru asigurarea creșterii atractivității și competitivității la nivel național și internațional, prin susținerea performanței și a meritocrației.

Câștigătoarea Bursei „Ștefan Plugaru”

Maria Glavceva, studentă în anul III la programul de studii Sănătate publică, Facultatea de Medicină nr. 1 a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, a obținut Bursa „Ștefan Plugaru” pentru a.u. 2024-2025, în valoare de 20 de mii de lei. Anunțul a fost făcut în cadrul ceremoniei Gala Laureatilor, în semn de omagiu adus remarcabilului savant și pedagog Ștefan Plugaru, fost decan al Facultății de Medicină Preventivă.

Rectorul Emil Ceban a dat citire mesajului transmis de către familia Plugaru, în care se subliniază că bursa respectivă cu genericul Grăbiți-vă să faceți bine! a fost instituită în anul 2022 cu scopul de a susține studenții de la programul de studii de licență Sănătate publică cu merite academice excelente, participare

activă în cercetarea științifică și acțiuni de voluntariat, inclusiv pentru promovarea principiilor de sănătate publică, educației sanitare și profilaxiei maladiilor.

Rectorul i-a înmănat Diploma bursierei și a felicitat-o în numele comunității universitare, dorindu-i sănătate, rezultate excelente în dezvoltarea profesională și cea personală, succese în realizarea tuturor inițiativelor frumoase.

Potrivit prof. Emil Ceban, această burse recunoaște excelența academică și contribuțiile valoroase ale studenților în domeniul sănătății publice, și aduce un omagiu distinsului profesor și savant Ștefan Plugaru, în semn de apreciere a contribuției Domniei sale la dezvoltarea învățământului medical și a sistemului național de sănătate.

Conferință internațională dedicată academicienei Natalia Gheorghiu – ilustru chirurg pediatru

Medici pediatri, chirurzi, cercetători științifici, studenți-doctoranzi, medici rezidenți, studenți, directori ai instituțiilor medicale, precum și invitați din România și Ucraina au participat la o conferință consacrată academicienei Natalia Gheorghiu – fondatoarea școlii de chirurgie pediatrică, cu prilejul consemnării a 110 ani de la naștere. Conferința cu genericul „Anomaliile congenitale și afecțiunile chirurgicale la copii. Probleme. Perspective” s-a desfășurat în zilele de 29 și 30 noiembrie 2024, în incinta Academiei de Științe a Moldovei (AȘM).

Manifestarea științifică a fost inaugurată de către președintele AȘM, Ion Tighineanu, care a subliniat importanța desfășurării acestui forum științific, ediția a doua, pentru comunitatea medicilor pediatri din țară și de peste hotare, și a punctat câteva repere din biografia Nataliei Gheorghiu, cel mai important fiind crearea Catedrei și a Centrului Științifico-Practic de Chirurgie Pediatrică ce-i poartă în prezent numele. „Natalia Gheorghiu este o legendă a chirurgiei pediatrică din Republica Moldova, un model demn de urmat, care a creat servicii, catedre, are în palmares un număr impresionant de discipoli, sub conducerea sa au fost susținute zeci de teze de doctor și doctor habilitat, prin toate aceste realizări contribuind la dezvoltarea

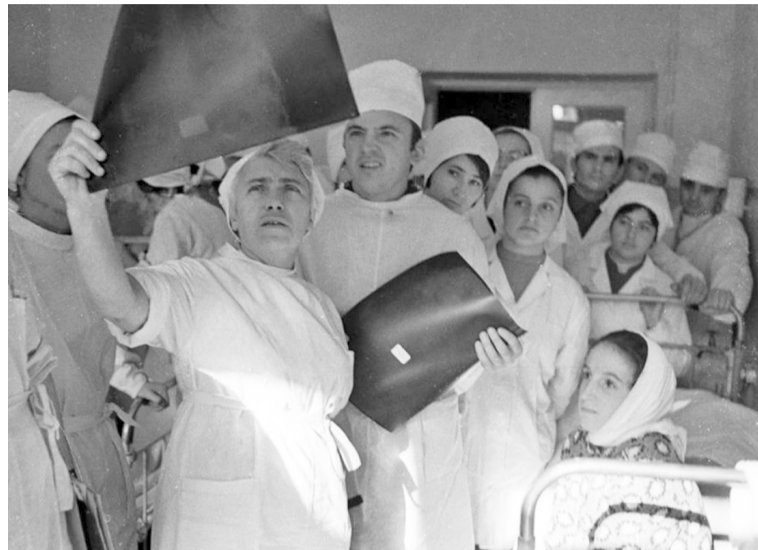
științei, ce constituie o creație, iar creația rămâne în beneficiul oamenilor. Ne bucură faptul că discipolii ei asigură continuitatea și duc această torță mai departe, cu demnitate”, a subliniat academicianul.

Cea mai consecventă dintre discipoli, academiciana Eva Gudumac, profesor universitar la Catedra de chirurgie, ortopedie și anesteziologie pediatrică „Natalia Gheorghiu” a USMF „Nicolae Testemițanu”, a exprimat recunoștința colegilor pentru susținabilitatea reformelor în chirurgia pediatrică inițiate de mentorul său, a valorilor și a devotamentului față de profesie. „Natalia Gheorghiu ne-a pus bisturiul în mână și ne-a învățat medicină, a creat un centru de chirurgie, iar noi trebuie să asigurăm continuitatea. Apreciem contribuția Domniei sale la prosperarea națiunii și la sănătatea copiilor, în pofida tuturor greutăților întâmpinate”, a subliniat acad. Eva Gudumac.

„Recunoștința este un semn de prețuire a celor care ne-au condus primii pași pe calea a ceea ce noi iubim mult – chirurgia pediatrică sau pediatria. Rezultatele în afecțiunile congenitale și cele dobândite ale copiilor reprezintă succesul unei echipe întregi, iar eu sunt onorat să particip la această continuitate”, a afirmat academicianul Sebastian Ionescu, profesor universitar la Disciplina de chirurgie și ortopedie pediatrică,

Universitatea de Medicină și Farmacie „Carol Davila” din București.

domeniul sănătății copilului, precum malformațiile congenitale la copii,

Sergiu Gladun, directorul Institutului Mamei și Copilului, a vorbit despre potențialul centrelor de chirurgie pediatrică moștenite de la Natalia Gheorghiu în dezvoltarea tinerilor specialiști. În opinia sa, Natalia Gheorghiu este un pionier al chirurgiei pediatrică în țara noastră, care a întreprins numeroase acțiuni pentru dezvoltarea acestei ramuri a medicinei autohtone.

În cadrul forumului științific au fost abordate subiecte actuale în

inovații în chirurgia pediatrică și alte noutăți relevante privind acordarea asistenței medicale micilor pacienți.

În final, în semn de apreciere a abilităților științifico-practice, a calităților manageriale remarcabile, pregătirea cadrelor de înaltă calificare și promovarea științei în plan național și internațional, câțiva reprezentanți ai USMF „Nicolae Testemițanu” au fost apreciați cu distincții din partea AȘM: Petru Moroz, profesor consultant, Catedra

de chirurgie, ortopedie și anesteziologie pediatrică „Natalia Gheorghiu” – Medalia *Dimitrie Cantemir*; Boris Curajos, profesor consultant, și Vera Dzero, conferențiar universitar la aceeași catedră – Medalia *Nicolae Milescu-Spătaru*; Lucia Mazur-Nicorici, profesor universitar la Disciplina de cardiologie, Igor Ambros, cercetător științific în Laboratorul de infecții chirurgicale la copii, Lidia Grosu, asistent universitar la Catedra de chirurgie, ortopedie și anesteziologie pediatrică „Natalia Gheorghiu” – au fost menționați cu diploma „Meritul Academic”.

În contextul manifestării a fost organizată o expoziție de lucrări științifice de autor, brevete de invenție și autoreferate din chirurgia pediatrică, fotografii și obiecte personale ale Nataliei Gheorghiu, precum halatul sau alte atribute profesionale.

Conferința a fost organizată de Catedra de chirurgie, ortopedie și anesteziologie pediatrică „Natalia Gheorghiu” a USMF „Nicolae Testemițanu” în parteneriat cu Ministerul Sănătății al Republicii Moldova, AȘM, Centrul Național Științifico-Practic Chirurgie Pediatrică „Natalia Gheorghiu” și Institutul Mamei și Copilului.

Natalia Gheorghiu s-a stins din viață la 5 februarie 2001.

In memoriam: rectorul și profesorul Leonid Cobâleanschi

„Profesorul Leonid Cobâleanschi se încadrează organic în frumoasa școală de savanți-medici iluștri, care constituie mândria Universității, a comunității medicale și a întregului popor”. Afirmatia a fost făcută de către rectorul Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, profesorul Emil Ceban, în cadrul evenimentului comemorativ, organizat la 29 octombrie cu prilejul a 85 de ani de la nașterea regretatului profesor.

Profesorul Leonid Cobâleanschi – ilustru savant, un titan al medicinei autohtone, fost rector al USMF „Nicolae Testemițanu” și șef al Catedrei de fiziopatologie, Om Emerit al Republicii Moldova, Laureat al Premiului de Stat în domeniul științei și tehnicii, membru de onoare al Academiei de Științe Medicale din România – a scris un capitol esențial în istoria Almei Mater.

cunoștințe și bunăvoință, a cărei viață trebuie să ne fie exemplu și mai departe. Profesorul a reamintit că la inițiativa rectorului Leonid Cobâleanschi, Institutul de Stat de Medicină din Chișinău (ISMC) a fost reorganizat în Universitate și i-a fost atribuit numele lui Nicolae Testemițanu.

Prof. Valeriu Burlacu, președinte de onoare al Asociației Stomatologilor din Republica Moldova, i-a dedicat o poezie, atribuindu-i calificativele „tare la pas, cinstit la glas, cu capul sus, stimat nespus... Cu inima ta mare te-ai înălțat în glorie, iar faptele mărețe te fac nemuritor”.

Potrivit profesorului universitar Leonid Ursu, consătean din s. Baraboi, Leonid Cobâleanschi a fost un om cu literă mare – onoarea și cinstea satului și a școlii natale. El a relatat că în momentul când era felcer în sat, Leonid Cobâleanschi a fost vizitat de către

Conf. univ. Eleonora Bors, discipolă de la Catedra de patologie, a remarcat că Leonid Cobâleanschi i-a rămas în memorie ca un mentor de o corectitudine absolută, cu suflet bun și cu dragoste pentru semeni. „Mereu mi-a insuflat încredere și m-a ajutat să mă afirm în cariera mea profesională. A știut să consolideze echipa Catedrei de fiziopatologie, fiindu-ne ca un părinte – o candelă ce trebuie alimentată cu untdelemnul recunoștinței noastre”.

O altă discipolă, conferențiarul universitar Stela Toderaș, și-a exprimat sentimentele de mândrie și recunoștință pentru cel care i-a fost mentor în profesie, subliniind că profesorul Leonid Cobâleanschi avea o atitudine prietenoasă față de studenți și învățăceii tineri, pe care-i percepea ca pe apropiații lui.

În contextul dat, Biblioteca Științifică Medicală a Universității a organizat o expoziție de publicații cu genericul „Leonid Cobâleanschi – personalitate notorie în medicină”.

Evenimentul a culminat cu depuneri de flori la basorelieful instalat pe frontispiciul Blocului didactic nr. 1 și la bustul distinsului profesor pe Aleea savanților și medicilor iluștri.

La eveniment au participat reprezentanți ai administrației Universității și ai catedrelor fundamentale, academicieni, membri ai familiei Cobâleanschi, colegi, discipoli și studenți.

Leonid Cobâleanschi s-a stins prematur din viață la 8 decembrie 1994.

Valeriu Chicu – un promotor al politicilor în sănătate publică

O sesiune comemorativă dedicată regretatului conferențiar universitar Valeriu Chicu, cu prilejul aniversării a 80 de ani de la naștere, a fost organizată de către Disciplina de epidemiologie din cadrul Departamentului Medicină Preventivă a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” pe data de 15 octombrie 2024.

La eveniment au participat reprezentanți ai Ministerului Sănătății al Republicii Moldova și ai administrației Universității, membrii departamentului, colegi, discipoli, prieteni și studenți, care i-au adus un omagiu conferențiarului Valeriu Chicu prin valorificarea realizărilor în plan didactic, științific, managerial și internațional, ce vor rămâne repere importante în istoria Universității, dar și în memoria celor care l-au cunoscut.

Rectorul Emil Ceban a subliniat dimensiunea personalității lui Valeriu Chicu, descriindu-l ca pe un coautor inspirat a numeroase inițiative ce au contribuit la dezvoltarea și afirmarea Universității la nivel național și internațional. „Erudiția și talentul său pedagogic, atitudinea exigentă față de studenți și colegi, verticalitatea legendară și cumsecădenia i-au creat imaginea unei personalități foarte apreciate în mediul academic. Activitatea sa multilaterală reprezintă un model de excelență profesională și dăruire demn de urmat de către cei care l-au cunoscut. Prin aportul său, conferențiarul Valeriu Chicu a lăsat o amprentă semnificativă în istoria instituției noastre”, a declarat rectorul.

Profesorul universitar Viorel Prisacari a evidențiat contribuțiile remarcabile ale colegului său în dezvoltarea sănătății publice, la formarea și perfecționarea cadrelor medicale, precum și participarea activă în proiecte de prevenire a bolilor infecțioase, remarcând faptul că activitatea didactică și publicațiile

sale științifice vor continua să fie o sursă inepuizabilă de cunoștințe și inspirație pentru medicii epidemiologi și specialiștii în domeniul sănătății publice.

Potrivit Diane Spătaru, șefa interimară a Disciplinei de epidemiologie, regretatul conferențiar Valeriu Chicu a fost un exemplu de profesionalism, responsabilitate, dedicare și devotament Almei Mater, științei și sistemului de sănătate, dar și un om de mare valoare. „Prin modestia, blândețea și înțelepciunea sa, a reușit să inspire generații întregi de studenți și discipoli, care îi vor păstra mereu amintirea vie”, a punctat conferențiarul universitar.

Valeriu Chicu a contribuit semnificativ la dezvoltarea Universității și la consolidarea relațiilor internaționale, formarea specialiștilor în domeniul epidemiologiei și la implementarea unor programe strategice pentru sănătatea publică din Republica Moldova. Pentru activitate prodigioasă și merite deosebite a fost distins cu Ordinul „Gloria Muncii”, medaliile „Meritul Civic” și „Nicolae Testemițanu”.

S-a stins din viață la 27 septembrie 2016.

„Viața renumitului profesor este un exemplu elocvent de dedicare profesiei și Almei Mater – model demn de urmat pentru generațiile tinere de medici specialiști. Leonid Cobâleanschi s-a înscris în rândurile savanților notorii, care se identifică prin: responsabilitate, exigență, punctualitate și o fermă poziție civică și morală, dragoste față de istoria poporului român, consacrare dezvoltării învățământului superior medical și științelor medicale din țara noastră”, a subliniat rectorul Ceban.

Acad. Gheorghe Ghidirim s-a declarat mândru de faptul că a fost contemporanul profesorului Leonid Cobâleanschi – un om plin de

Nicolae Testemițanu, care l-a îndemnat să-și continue studiile la ISMC.

În opinia academicianului Ion Mereuță, director al Institutului de Fiziologie și Sanocreatologie al Academiei de Științe a Moldovei, *obârșia din Baraboi se înscrie absolut în triunghiul identității noastre naționale*. „A fost, este și va fi o figură emblematică a medicinei autohtone, a științei medicale, a fiziologiei și a patologiei fiziologice, fără de care, noi, medicii, nu putem avea gândire profesională. Un om cu calități deosebite, cu dragoste pentru semeni, bun la suflet și care nu știa să spună cuvântul nu persoanelor care se adresau după ajutor”, a adăugat prof. Mereuță.

Balul Bobocilor

Cel mai așteptat eveniment pentru studenții de la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova – Balul Bobocilor 2024 – a avut loc pe data de 17 octombrie, în cadrul Zilelor Universității.

Facultății de Medicină nr. 1, care au obținut locul I, Andreea Colesnic și Dumitru Prodan de la Facultatea de Stomatologie – locul II, iar Darshan Thakker și Gayathri Anish de la Facultatea de Medicină nr. 2 s-au clasat pe locul III.

Concursul din acest an s-a desfășurat cu genericul „Carnavalul venețian”. Îmbrăcămintea elegantă și atmosfera extravagantă au creat un eveniment spectaculos și experiențe de neuit pentru studenții din anul I. Cu un decor ce a evocat misterul și rafinamentul caracteristic Veneției, participanții s-au bucurat de o seară magică, plină de dans, muzică și interacțiuni memorabile.

La concurs au participat nouă echipe de studenți de la programele de studii: Medicină, Stomatologie, Farmacie și Sănătate publică, care au fost evaluate de către juriu la trei probe: *Prezentarea, Tema pentru acasă și Proba de ingeniozitate.*

Câștigătoare au fost desemnate echipele: Nansi Pantazopoulou și Bogdan Marandiuc, reprezentanții

Balul Bobocilor este organizat de Asociația Studenților și Rezidenților în Medicină din Moldova și are ca scop promovarea tinerelor talente, participarea studenților din anul I la activități extracurriculare pentru facilitarea integrării lor în comunitatea universitară. Tradițional, concursul subliniază bucuria de a începe un nou capitol – viața studențească.

Menționăm că, echipa USMF a câștigat locul 3 la *Balul Bobocilor Interuniversitar 2024*. Reprezentanții noștri, Nansi Pantazopoulou și Bogdan Marandiuc, au impresionat la proba de prezentare – unde au evidențiat charisma și originalitatea, proba artistică – o demonstrație de talent și creativitate și proba „De ce universitatea mea?” – evidențiind esența și valorile Universității.

Proiectul Generația Pădurii

La 16 noiembrie 2024, peste 50 de studenți și medici rezidenți de la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” – membri ai Asociației Studenților și Rezidenților în Medicină – au plantat cca 9000 de puiți de salcâm, în raionul Anenii Noi, pe un teren de aproape 5 hectare.

Medicinistii s-au alăturat inițiativei Guvernului Republicii Moldova de a contribui la creșterea suprafeței împădurite în țară cu 145.000 de hectare, până în anul 2032, pentru combaterea schimbărilor climatice și protejerea biodiversității.

Proiectul național „Generația Pădurii” are drept scop îmbunătățirea calității aerului, promovarea valorilor ecologice și înrădăcinarea unei tradiții ce sprijină conservarea unui mediu sănătos.

Festivalul luminii „Diwali”

Îmbrăcați în costume tradiționale, studenții indieni de la Facultatea de Medicină nr. 2 au sărbătorit Festivalul „Diwali”, ce simbolizează triumful luminii asupra întunericului și al binelui asupra răului.

Medicinistii au organizat un eveniment plin de culoare: au dansat, au gustat din bucătăria indiană și au făcut schimb de daruri, iar zecile de lumânări au creat o atmosferă feerică. Totodată, studenții indieni au familiarizat publicul cu istoria Festivalului „Diwali”, printr-o piesă de teatru.

Campania Mouth Cancer Action Month - 2024

Studenți de la Facultatea de Stomatologie a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” – membri ai Asociației Studenților Stomatologi din Moldova – au participat la activități de informare a societății privind prevenirea cancerului oral.

Acțiunile au fost organizate de Catedra de chirurgie oro-maxilo-facială și implantologie orală „Arsenie Guțan”, la 13 și 14 noiembrie, în cadrul campaniei “Mouth Cancer Action Month-2024”, desfășurată anual de *Oral Health Foundation*. Scopul principal al acestei inițiative este creșterea gradului de conștientizare privind cancerul oral și promovarea importanței controalelor regulate pentru detectarea precoce.

Astfel, cadrele didactice și studenții au participat la distribuția pliantelor,

oferirea informațiilor esențiale despre cancerul oral și consultațiilor pentru publicul larg de către medicii specialiști din cadrul catedrei, realizarea unor

secvențe video și postarea pe rețelele de socializare, precum și difuzarea acestora pe un panou informativ în centrul capitalei.

Educație pentru sănătate

Reprezentanți ai Asociației Studenților și Rezidenților în Medicină din Moldova (ASRM) au desfășurat o serie de lecții despre sănătate pentru elevii de la Gimnaziul din satul Bălăurești, raionul Nisporeni, la 14 octombrie 2024, promovând educația sanitară printre tinerii din localitate.

Activitățile au inclus sesiuni de instruire pentru 154 de elevi din 9 clase, ce au abordat subiecte esențiale pentru sănătatea proprie:

- **Primul ajutor** – elevii au învățat cum să reacționeze în caz de accidente minore, de la acordarea primului ajutor până la chemarea ajutoarelor specializate;

- **Fumatul și alcoolul** – o discuție despre riscurile acestor vicii și impactul negativ asupra organismului;

- **Igiena orală** – a fost accentuată importanța periajului corect și a menținerii sănătății dentare;

- **Igiena personală** – s-a discutat despre importanța rutinei zilnice de îngrijire a corpului.

În calitate de formatori au fost studenții: Pavel Chisaru, Maximian Curoșu, Daniela Munteanu, Adrian Tonu, Daniela Savciuc, Nicolina Timofte, Marius Nazaria, Daniel Prozorovschi, Cristina Deșan și Maxim Corotaș.

Activitățile de instruire au culminat cu un act de donație, oferit cu suportul sponsorilor. Astfel, elevii din clasele primare au primit kituri de igienă (periuțe și paste de dinți, precum și alte produse necesare pentru îngrijirea personală).

Evenimentul a fost organizat în contextul aniversării a 79 de ani de la fondarea Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” și a 25 de ani de activitate a ASRM.

Medici rezidenți – la Congresul European Society of Intensive Care Medicine

Laura Plopa, Mihaela Turcin și Laurenția Codița, medici rezidenți în anul III, specialitatea Anestezologie și terapie intensivă, și Iraidă Camerzan, studentă-doctorand la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, au participat la Congresul European Society of Intensive Care Medicine (ESICM, ediția a 37-a), desfășurat în perioada 5-9 octombrie 2024 în orașul Barcelona, Spania.

Echipa de medici rezidenți a prezentat lucrări relevante pentru domeniul lor – “Chrono-immunology: challenges in understanding circadian rhythm disruption in ICU”, “The impact of circadian rhythms in the mortality of patients with liver cirrhosis” și “Stroke mortality through targeting the circadian clock system”. Medicii rezidenți consideră că partici-

parea la congres le-a oferit o oportunitate excepțională de a interacționa cu experți internaționali, de a discuta cele mai recente cercetări și de a împărtăși bunele practici.

Tinerii specialiști au fost ghidați de conf. univ. Cornelia Guțu-Bahov și profesorul Victor Cojocaru, șeful Catedrei de anestezologie și reanimologie nr. 2.

Studenți americani – în mobilitate academică la Facultatea de Farmacie

În perioada 2-30 octombrie 2024, trei studenți de la Școala de Farmacie „Eshelman” din Chapel Hill, Universitatea din Carolina de Nord, Statele Unite ale Americii, au efectuat un stagiu practic la Facultatea de Farmacie a USMF „Nicolae Testemițanu”.

Studenții americani au participat activ la lecții practice, au vizitat farmacia comunitară și din incinta spitalului, precum și întreprinderi producătoare de medicamente, depozite de produse farmaceutice și câteva spitale din capitală. Tinerii au apreciat calitatea predării la universitatea noastră, precum și faptul că se studiază plantele medicinale cu multiple proprietăți curative.

Alți trei studenți americani au efectuat un stagiu practic în perioada 3 noiembrie - 2 decembrie 2024. Studenții din SUA au participat la lucrări de laborator, la activități practice

de identificare și descriere a plantelor medicinale la disciplina Botanică farmaceutică, au efectuat analiza chimică a produselor vegetale cu conținut

de taninuri la fructe și organe non-comestibile de *Aronia melanocarpa* (măcinarea și cântărirea, extracția pe baia de apă, filtrarea, aplicarea reacțiilor analitice de colorare și sedimentare, titrarea ș.a.) la disciplina Farmacognozie. Pentru studenții americani analiza medicamentelor de origine vegetală a fost o experiență nouă, iar pentru studenții noștri – o oportunitate de a comunica și a face schimb de opinii cu semenii lor.

În final, studenții americani au primit certificate de confirmare a desfășurării stagiului, care le-au fost înmădate de către prodecanul Facultății Livia Uncu.

Stagiul a fost organizat în baza Memorandumului de colaborare încheiat între instituții.

Săptămâna internațională a accesului deschis - 2024

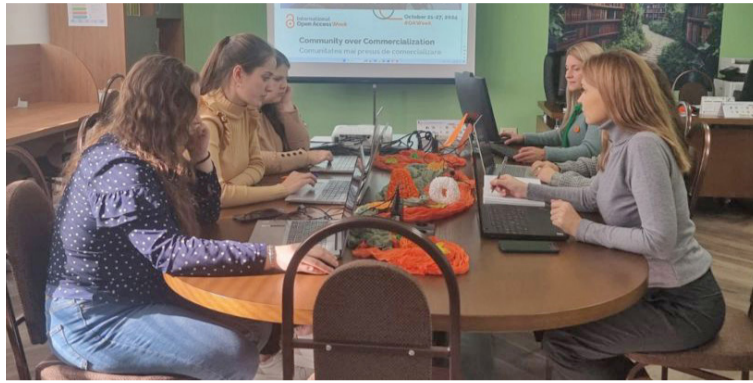
În perioada 21-27 octombrie 2024, Biblioteca Științifică Medicală (BŞM) a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” a organizat un program amplu de activități, cu participarea responsabililor care găzduiesc și sprijină cercetarea științifică, cercetătorilor care generează rezultate științifice, bibliotecarilor și altor persoane interesate să coopereze pentru a promova inițiativa accesului deschis (AD).

Acțiunile s-au desfășurat în contextul Săptămânii internaționale a accesului deschis cu genericul „Comunitatea mai presus de comercializare” (Community Over Commercialization). Anul acesta, campania a avut ca scop stimularea unui dialog deschis referitor la prioritizarea intereselor publicului larg și ale comunității academice în ceea ce privește abordările ce țin de educația academică și cercetarea deschisă.

Anual, bibliotecile din întreaga lume pledează pentru o schimbare prin participarea la Săptămâna internațională a accesului deschis –

eveniment global creat de SPARC și organizații parteneri în anul 2008, ce oferă oportunitatea de a accelera cercetarea și a utiliza descoperirile prin

Universitățile, colegiile, instituțiile de cercetare, agențiile de finanțare, bibliotecile și centrele analitice întreprind acțiuni pentru a

adoptarea accesului deschis, datelor deschise și a educației deschise pentru a îmbunătăți viața oamenilor. SPARC este o organizație de advocacy non-profit ce sprijină sistemele deschise de cercetare și educație și susține accesul liber la informație.

convinge membrii comunităților să accepte politicile AD, pentru a prezenta beneficiile sociale și economice ale AD, pentru a atrage noi surse financiare în sprijinul publicării în acces deschis ș.a.

Echipa de badminton a USMF „Nicolae Testemițanu” s-a clasat pe locul 2 la Campionatul Național Universitar la Badminton, ce s-a desfășurat în zilele de 3 și 4 decembrie 2024, sub patronajul Federației Sportului Universitar din Republica Moldova.

Din echipa universitară fac parte: Krishan Gopu, Siraj Nafeesah Sara, Binu Abel, Joanna Benny și Raihan Shahsada Saidu (Facultatea de Medicină nr. 2), Daniela Ciobanu și Ilia Stamov (Facultatea de Medicină nr. 1).

Antrenor al echipei este Marian Stan, asistent universitar la Catedra de educație fizică, care a creat un program complex de antrenamente, focalizat pe dezvoltarea tehnicii, tacticii și condiției fizice a sportivilor. După o serie de meciuri intense disputate, echipa a înfruntat adversari redutabili, demonstrând un spirit de echipă și o determinare deosebită.

Sindy Vainshtein, studentă în anul II la Facultatea de Stomatologie, face parte din lotul național de jucători, care au adus, în premieră, victoria pentru Republica Moldova la concursul pe echipe mixt (feminin & masculin), cucerind 14 medalii la Campionatul Balcanic printre tineri, Under 23.

La categoria individual, studenta noastră a urcat pe treapta a treia a podiumului de premiere (52 kg). Competiția s-a desfășurat în Kosovo la 19 și 20 octombrie 2024.

Sindy Vainshtein s-a clasat pe locul I la Campionatul Republicii Moldova la Judo pentru seniori, în memoria antrenorului emerit Vasile Colța. La competiție, ce s-a desfășurat în zilele de 4 și 5 decembrie 2024 la Arena Chișinău, au participat 216 jucători din întreaga țară.

De menționat că în 2025, Republica Moldova va găzdui, în premieră, Campionatul European de Judo.

O nouă performanță în sport pentru USMF „Nicolae Testemițanu”, care s-a poziționat pe locul II la Campionatul Național Universitar de Armwrestling 2024, ediția a V-a. În total, 8 universități din Republica Moldova au fost reprezentate la această competiție, cu un număr de 58 de participanți.

Evenimentul a avut loc pe 1 decembrie 2024, în incinta Complexului Sportiv Universitar, fiind organizat de către Federația Moldovenească a Sportului Studentesc și a Veteranilor Sportului.

De asemenea, la 24 noiembrie a.c., la Complexul Sportiv Universitar s-a desfășurat Cupa Municipiului Chișinău la Armwrestling, ediția a II-a, ce a adunat 198 de sportivi din țară și de peste hotare. În competiție s-au remarcat din nou studențele universității noastre, care au obținut rezultate excelente la categoria Tineret +60 kg, la ambele brațe: locul 2 – Andreea Gavriș și locul 3 – Faiha Musthafa. „Pentru mulți dintre voi acesta este doar începutul, iar împreună vom reuși mult mai mult! Pentru a continua pe drumul succesului, avem nevoie de ambiție, muncă asiduă și determinare!”, a spus antrenorul secției sportive de armwrestling Nicoleta Bodrug.

Studenții USMF „Nicolae Testemițanu” au obținut rezultate remarcabile la Cam-

pionatul Republicii Moldova la Triathlon Forță, ediția 2024, desfășurat în perioada 30 noiembrie - 1 decembrie.

Cornelii Turcanu, student în anul II la Facultatea de Medicină nr. 1, categoria 75 kg, Junior, a obținut locul I – Bench Press, rezultat 100 kg, locul I – Squads, rezultat 150 kg.

Vlad Glavațchi, student în anul I la Facultatea de Medicină nr. 1, categoria 67,5 kg, T3, a ocupat locul I – Bench Press, rezultat 95 kg, locul III – Squads, rezultat 125 kg.

Cătălin Bătr, student în anul I la Facultatea de Medicină nr. 1, s-a clasat pe locul III la Campionatul Republicii Moldova la Lupta Națională Trântă (categoria seniori), ce s-a desfășurat la 22 noiembrie 2024 la Chișinău. Sportivul nostru este antrenat de către Valeriu Urdea, asistent universitar la Catedra de educație fizică.

Învingătorii s-au ales cu medalii, diplome și premii financiare. La competiție au participat aproximativ 200 de sportivi din întreaga țară, care au concurat la două categorii de vârstă: juniori până la 18 ani și seniori, la 13 categorii de greutate.

Evgheii Savciuc, student în anul I la Facultatea de Medicină nr. 1, a obținut medalia de argint pentru Republica Moldova la Campionatul Balcanic de tir cu arcul în sală, categoria Recurve Men U21. Competiția s-a desfășurat în perioada 7-10 noiembrie 2024, în Muntenegru, și a reunit 80 de sportivi din 8 țări.

Evgheii Savciuc este ghidat de antrenorul lotului național la tir cu arcul Irina Cecanova și de către Svetlana Miron, asistent universitar la Catedra de educație fizică a USMF „Nicolae Testemițanu”.

Studenții Facultății de Medicină nr.1 – Ciprian Rudic din anul VI și Margarita Rudenco din anul II – au participat la

Școala Auto a obținut acreditarea ANACEC

Școala Auto a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” a fost acreditată de Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare (ANACEC).

Potrivit directorului Școlii Auto, Ion Garam, această acreditare este mai mult decât un document oficial – este o confirmare a misiunii Școlii Auto, o realizare ce confirmă standardele înalte de pregătire pe care le oferim și dedicarea noastră pentru formarea unor conducători auto responsabili și bine instruiți, astfel contribuind la siguranța rutieră.

Așadar, în următorii 5 ani, Școala Auto poate continua să-și desfășoare activitatea fără întreruperi, oferind instruire studenților, rezidenților în medicină și nu doar, într-un mediu sigur și modern, pentru obținerea permisului de conducere auto (categoria B).

Școala Auto își desfășoară activitatea în baza unui program conceput pentru asimilarea corectă și completă a cunoștințelor și deprinderilor

necesare șofatului. Cursul este elaborat în conformitate cu legislația Republicii Moldova privind siguranța

traficului rutier și se bazează pe principii de predare-învățare-evaluare, menite să dezvolte competențele practice ale conducătorilor auto, în vederea participării responsabile în traficul rutier.

Univers sportiv

proiectul Erasmus+ „Incluziunea și diversitatea prin șah”, organizat în orașul Narón, Spania, în perioada 29 octombrie - 5 noiembrie 2024.

La eveniment au participat câte cinci reprezentanți din Republica Moldova, Spania, Italia, Estonia, Bosnia și Herțegovina.

Ciprian Rudic a câștigat ambele turnee de șah, primul – Bliț și al doilea – Rapid, fără vre-o pierdere, acumulând în total 12/12 puncte. La rândul său, Margarita Rudenco s-a plasat pe locul VI în turneul Bliț și locul 9 – în cel Rapid.

Totodată, Ciprian Rudic s-a clasat pe locul III la Turneul de șah on-line, organizat de Comitetul Cluburilor Universitare Panathlon la 20 noiembrie 2024. Competiția s-a desfășurat pe parcursul a patru ore astronomice, incluzând 11 runde a câte 5 minute, plus 3 secunde de „increment” pe mutare. Rezultatul final a fost 8/11.

Ciprian a menționat că a fost o concurență acerbă între cei mai buni jucători de șah din universitățile europene: „Am avut un start perfect cu 4/4, însă în runda a cincea am fost dezavantajat de întâlnirea cu un jucător care a folosit metode incorecte, ceea ce a influențat trei pierderi consecutive. În ciuda acestor dificultăți, am reușit să câștig următoarele patru partide. Așadar, cu o performanță remarcabilă și prin descalificarea jucătorului care a încălcat regulile, am reușit să ajung pe locul III”.

Seleccionata de șah a USMF „Nicolae Testemițanu” este antrenată de Svetlana Miron, asistent universitar la Catedra de educație fizică.

Marius Fotescu, student în anul I la Facultatea de Medicină nr. 1, a obținut locul I la competiția de cros, locul II – la Campionatul Național de Duathlon și locul II – la competiția „Traseul ecologic suburban”, organizată de Asociația Sportivă din Moldova.

Delia Corcodel, studentă în anul I la Facultatea de Stomatologie, s-a clasat pe locul II la cros.

Competițiile de duathlon și atletism s-au desfășurat în perioada 13 octombrie - 2 noiembrie 2024 la Chișinău, reunind peste 100 de sportivi amatori și profesioniști.

Studenții sunt membri ai selecționatei de atletism a Universității, antrenora – Svetlana Miron, asistent universitar la Catedra de educație fizică.

„Cea mai puternică femeie din Moldova” este absolventă a USMF „Nicolae Testemițanu”, în prezent fiind medic rezident la specialitatea Epidemiologie. Acest titlu i-a fost acordat Nicoletei Bodrug la ediția a II-a a competiției „Gladiator Challenge Moldova 2024”, desfășurată în zilele de 26 și 27 octombrie curent la Chișinău.

Prin această performanță, Nicoleta Bodrug a demonstrat atât o pregătire fizică bună, cât și spirit de echipă și respect față de adversari, fiind un exemplu de excelență în sport.

„Înainte de fiecare probă, mă rugam și îmi adunam toată concentrarea și puterea. Frica nu m-a atins, în schimb, am trezit în mine o forță – determinare, agilitate și încredere. Îmi repetam că am potențial și că pot duce totul la maxim. Am fost surprinsă să devin favorita publicului și să simt susținerea lor. În această competiție, am fost autentică – am lăsat emoțiile să vorbească fără rețineri: am strigat, am plâns, am încurajat și am luptat cu ambiție până în măduva oaselor”, a declarat Nicoleta.

Nicoleta Bodrug este multiplă campioană națională și deținătoare a titlului de maestru al sportului la armwrestling, precum și la nivel internațional (medaliată la campionatele europene la această probă sportivă și arbitru cu grad senior internațional), inclusiv la triathlon forță.

La eveniment, în cadrul a 12 probe, au concurat 100 de sportivi și sportive – amatori și profesioniști.

Adresa redacției:
bd. Ștefan cel Mare, 165,
mun. Chișinău,
MD 2004

COLEGIUL DE REDACȚIE:
Silvia CIUBREI Inga MUSTEAȚĂ Larisa BRATCO
Aurelia PAHOMEA Cătălina GÎLCA Ruxanda TUDOREANU

Redactor: Galina ȚURCAN

Fotografii: Departamentul Comunicare și Relații Publice

Telefoane de contact:
022 205 235, 022 205 355,
022 237 653
E-mail: relatiipublice@usmf.md

Materialele publicate reflectă
opinia autorilor, care
nu întodeauna coincide
cu cea a redacției.

Tipografia
Editurii UNIVERSUL
Țipar ofset, com. 1283
Tiraj 1000 ex.